

﴿ وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ ﴾

دوعا كاكلكا عياده تي

به رهه فکرن
ته حسين نيبراهيم دوسكى

كتيب: دوعا كاكلكا عيبادهتى
نقيسه: ته حسين دؤسكى
چاپا ئىككى ۲۰۱۲

دوعا عبادته

ئەعرابییەکی پسیار ژ پیغەمبەری-سلاڤ لى بن- کر وگوتى: ئەرى خودایى مه یى نىزیکه ئەم دوعا ژى بکهین، یان یى دویره ئەم گازی بکهینى؟ پیغەمبەری-سلاڤ لى بن- بەرسقا وی ئەدا حەتا ئەڤ ئایەتە هاتییه خواری: ﴿وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ أُجِيبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ إِذَا دَعَانِ فَلْيَسْتَجِيبُوا لِي وَلْيُؤْمِنُوا بِي لَعَلَّهُمْ يَرْشُدُونَ﴾ (البقره: ۱۸۶) یه عنى: ئەگەر بەنیبىن من پسیارا من ژ ته کر -ئەى موحه مەمەد- تو بیژە وان: هندی ئەزم ئەز یى نىزیکى وانم، ئەز د گازییا وی دئیم یى گازی من بکهت، قیجا بلا ئەو گوهدارییا من بکهن د وی تشتى دا یى ئەز فەرمانى پى ل وان دکەم، وبلا باوەرییى ب من بینن، دا بەلکی بەرى وان بکهفته باشییا دین و دنیا یا وان^(۱).

وفەرمانا ل مه موسلمانان هاتییه کرن کو ئەم هەردەم دوعایى بو خو ژ خودایى خو بکهین، وهکی خودایى مەزن د ئایەتەکی دا گوتى:

﴿وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ﴾ (غافر: ۶۰).

وحتا دوعا کرنا مه یا دورست بت و مروڤى دوعاکەر یى خودان خیر بت هەدەک مەسەلین گرنگ هەنە مه دڤیت ل قیری ب کورتى بەحس ژى بکهین:

(۱) ئبن ئەبى حاتمە قى حەدیسی فەدگوهیتت.

۱- دوعا کرن عیباده ته:

لهو دځیت دوعایین مروځی ژ خودی ب تنی بن. وگلهک کهس هه نه هزر دکهن دوعا هه ما ب تنی داخوازه که مروځ بو خو ژ خودی دکهت، نه گهر خودی نهو داخواز بو ب جه ئینا نهو وی فایده کر، و نه گهر وی نهو بو ب جه نه ئینا نهو زه حمه تا وی د بهر ئاځی دا چوو! لهو دی بینی ئیک ژ وان پستی دوعایه کی دکهت دی هه یامه کی خو گرت، نه گهر بو ب جه نه هات دی شعوروی ب خوساره تییبی کهت، وه کی نه گهر تو داخوازه کی ژ هه قاله کی بکه وی و نهو هه قال داخوازا ته ب جه نه ئینت، ځیجا تو عیجز بی و تیک بچی!!

وسره کانیا ځی هزرا خلهت نهو نهو مروځه ژ بیر دکهت کو دوعا عیباده ته، وه کی هه عیباده ته کی دی: نځیژی، روژیبی، زه کاتی.. و هتد. وده می نهو ب ځی عیباده تی رادبت خیر بو وی دئینه نځیسین، چ نهو دوعایه بو وی ب جه بیټ یان نه، وده می نهو خو ژ ځی عیباده تی دده ته پاش یان خو ژ بلندر دینت نهو یی خو توبشی گونه هه کی دکهت، گو هی خو بده نی ئایه تا قورئانی چ دبیټ: ﴿وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ﴾ (غافر: ۶۰) یه عنی: خودایي هه وه گو تیبه: هوین دوعایان ژ من ب تنی بکهن نهو دی د بهر سقا هه وه نیم، هن دی نهون یین خو ژ باوه ری ئینانا ب په رستنا من ب تنی مهزنتر لی دکهن، نهو ب ره زلی وشه رمزاری شه دی چنه جه هه می.

خودی دبیټ: (دوعایي ژ من بکهن.. هن دی نهون یین عیباده تی من نه کن..) یه عنی: نهوی دوعایي ژ من نه کهت نهو یی خو ژ عباده تی من مهزنتر لی دکهت، چونکی دوعا عیباده ته.

و ژ قى ئاشكەر اتر حەدىسا پىغەمبەرىيە -سلاڧ لى بن- ئەوا
 (النعمان بن بشير) ژى قەدگوھىزىت، وتىدا ھاتى: (الدعاء هو العبادة)
 ھەما دوعا عىبادەتە، يەنى: ھەر وەكى ژبلى دوعايى ھەما چو
 عىبادەتتە دى نىنن، پاشى پىغەمبەرى -سلاڧ لى بن- ئەڧ ئايەتە
 خواند ئەوا بەرى نوکە مە ئىناى.

وئەگەر مە زانى دوعا عىبادەتە دو راستىيىن مەزن دى بۆ مە
 ئاشكەرا بن:

يا ئىكى: دەمى ئەم دوعايەكى دكەين بەرى مە بەس ل ھندى نابت
 كانى ئەو تىشتى مە دوعا ژ بەر كرى ب جە ھات يان نە، ئەم دى
 حىب كەين ئەڧە عىبادەتەك بوو مە بۆ خودى كرى، وئەو عىبادەت ھاتە
 وەرگرتن، قىجا ئەگەر پىشتى ھنگى تىشتى مە قىاي ب جە ھات ھىشتا
 باشترە، ئەگەر نە ئەم د خوسارەت نىنن.

يا دووى: دەمى ئەم دوعايى دكەين ئەم دى دوعايى ژ خودى ب تىنى
 كەين، چونكى دوعا عىبادەتە و عىبادەت بۆ خودى ب تىنى دئىتە
 پىشكىشكرن نە بوو چو مەخلووقىن دى، ئەگەر خۆ ئەو دباش بن ژى،
 و كانى چاوا چى نابت ئەم نقىزى بۆ كەسەكى ژى ژبلى خودى بكەين وەسا
 چى نابت ئەم دوعايى ژ ئىكى دى ژبلى خودى بكەين، خودايى مەزن
 دىيىت: ﴿وَأَنَّ الْمَسْجِدَ لِلَّهِ فَلَا تَدْعُوا مَعَ اللَّهِ أَحَدًا﴾ (الجن: ۱۸) ھندى مزگەفتن
 بۆ پەرستنا خودى ب تىنە، قىجا ھوبن پەرستنا كەسى دى لى نەكەن،
 ھوبن دوعا و پەرستنى بۆ وى ب تىنى لى بكەن، چونكى مزگەفت
 نەھاتىنە ئاڧكرن بۆ تىشتەكى دى ژبلى پەرستنا خودى..

۲- لەزى د قەبولىكرنا دوعايى دا نەكە:

ولەزا د قەبولىكرنا د دوعايى دا ئەو ھە تو بىزى: من دوعا كرن ژى
 بەلى دوعايىن من قەبولى نەبوون، پىغەمبەر-سلاڧ لى بن- دىيىت:

(يستجاب لأحدكم ما لم يعجل يقول: دعوت فلم يستجب لي) يهعنى: دوعا يا ئيك ژ ههوه دئ ئيته قهبولكرن هدى ئه وهزئ نهكته، بيژت: من دوعا كر ودوعا يا من قهبول نهبوو^(۱).

۳- نادايتن دوعايت ب جه بينه:

دوعايت هندهك توره وئاداب ههنه يا باش ئهوه مرؤف پيگيريبي پئ بكهت ودوير نينه ئه وه پيگيري بيته ئه گهر كو دوعا يا مرؤفي زويتر بيته قهبولكرن، و ژ وان توره وئادابان:

أ- دهنگئ مرؤفي بي نزم بت، خودئ دبيژت: ﴿ادْعُوا رَبَّكُمْ تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمَعْتَدِينَ﴾ (الأعراف: ۵۵) يهعنى: هوين ب خوشكاندن وقهشارتي قه دوعا يا ن ژ خودايت خو بكن، هدى خودييه ههز ژ وان ناكته بين زيدهگاشي وتهعدايببي دكهن.

ب- ههزا مرؤفي يا حازر بت ودلي مرؤفي ل سه ر بت.

ج- وئه گهر مرؤف بي ب دهسئقيژ ژي بت هيشتا باشتره.

د- ودهمئ مرؤف دوعايت دكهت دقيت بي پشت راست بت كو دوعا يا وي دئ قهبول بت، نهكو بيژت: هه ر چهنده دوعا يا من قهبول ژي نابت بهلي دئ دوعايتي كه م.

ه- ويا باش ئهوه مرؤف ب ناقئ خودئ دهست پئ بكهت، وحهمداد خودئ بكهت وصلاو هتان بدهته سه ر پيغه مبهري، وپاشي وي دوعايتي بكهت يا وي دقيت.

و- چئ نابت مرؤف د دوعايت دا بيژت: (إن شاء الله) ئه گهر خودئ ههز بكهت، ونوكه ئه م دبينين ئه ف خهله تيبه گهلهك يا به لاقه، ئيك دئ بيژت: خودئ ژ ته رازي بت (إن شاء الله)، يان: بچيه بهحه شتي (إن

(۱) بوخاري وموسلم في حهديسي ژ ئه بوو هوره يره ي قه دگو هيژن.

شاء الله)، پیغمبر -سلاڤ لی بن- د حدیسه کا خو دا دیبژت: (لا یقل أحدکم إذا دعا: اللهم اغفر لی إن شئت، اللهم ارحمنی إن شئت، لیعزم المسأله فإنه لا مکره له) ^(۱) ئیک ژ هوه ده می دعای دکهت بلا نه بیژت: یا ره بی ئه گهر تو حمز که ی گونه هین ژئ بیه، یا ره بی ئه گهر تو حمز که ی رهمی ب من بیه، بلا ئه و د داخو ازا خو دا یی مجد بت، چونکی چو تشت نینه کونه کیبی ل وی بکهت. و (نه هی) د قی حدیسی دا یا ئاشکه رایه. ی- و ژ ئادابین دعای بیه مروث ل ده می دو عاکرنی ده ستین خو بلند کت، و به ری ده ستان ل عسمانی بت.

۴- خو ارنا ته بلا یا حلال بت ئه گهر ته بقیته دو عایین ته قه بویل

بین:

چونکی خو ارنا حلالی د بته ئه گه را قه بویل کرنا دو عایا خودانی، پیغمبر -سلاڤ لی بن- د حدیسه کا خو دا به حسی زه لامه کی دکهت یی تو زه وی و سه رقزاقژ ده ستین خو بهر ب عسمانی شه بلند دکهت و دیبژت: یا ره بی یاره بی، و خو ارنا وی یا حرامه و قه خو ارنا وی یا حرامه، و جلکین وی دحرامن، و گوشتی خو ب حرامی یی گرتی، ئه ری چاوا دو عایا وی دئ ئیته قه بویل کرن؟ ^(۲)

۵- د بهر فره هییی دا خودی ژبیر نه که دا ل تنگایییی ئه و د هوارا

ته بیژت:

پیغمبر -سلاڤ لی بن- دیبژت: (من سره أن یتجاب له عند الكرب والشدائد فلیکثر من الدعاء فی الرخاء) هه چیبی پی خوش بت

(۱) بوخاری فی حدیسی شه دگو هیژت.

(۲) موسلم فی حدیسی ژئ شه دگو هیژت.

ل دهمی تەنگاڤییە دوعا یێن وی بێنە قەبۆیلکرن بلا ل دەمی بەرفرەهییە
گەلەک دوعا یان بکەت^(۱).

۶- وگوهی خو بدی ئیبراهیمی کورێ ئەدهه می چ دبیت:

زانایی مەزن و تەقواداری ناقدار ئیبراهیمی کورێ ئەدهه می جارەکی
چوو باژیری بەصرایی، ئینا خەلک لێ کۆم بوون، وگۆنتی: ئەی ئیمام!
بۆچی ئەم دوعا یان دکەین و دوعا یێن مە قەبۆیل نابن؟ ئیمامی گۆت:
چونکی دلێن هەوە ب دەه تشتان دمرینه: هەوە خودی یێ نیاسی بەلێ
هەوە حەقی وی ب جە نهئینایه، وهوین ب ناڤی حەژێکرنا پیغه مبهری
دئاخفن بەلێ هەوە سوننه تا وی هیتلایه، وههوه قورئان خواندیه بەلێ هوین
کاری پێ ناکەن، وههوه گۆت: جەهنەم حەقه، وهوین ژێ نەرەڤینه، وههوه
گۆت: مرن حەقه، وههوه خو بو ئاماده نه کرییه، وههوه خو ب عهیبیێن
خەلکی قە موژیل کر وههوه عهیبیێن خو ژ بیرکرن، وههوه مریبیێن خو
قەشارتن وههوه چو عیبرەت بو خو ژێ وەر نه گرت، قیجا چاوا دوعا یێن
هەوە بێنە قەبۆیلکرن!

(۱) حاکم فی حدیسی قەدگوهیت.

(يا الله!)

جاره كې گۆتنه مروّقه كې خودپناس: فلان زانايى كتيبّه كا چيكرى هزار دهليل ل سهر هه بونا خودئ تيدا بين نينان، ئه و گرئى و گۆت: دهليله ك ب تنى يى هه به سه! گۆتن: ئه و چ دهليله؟ وى گۆت: ئه گهر جاره كې تو ل صه حرائه كې يى ب تنى بى وپيى ته ب ته حس ت و تو ب كه ثيه د بيره كې دا تو نه شپى ژئ ده ركه قى، و كه سه ك نه بت ته ده ريخت، تو دئ چ كه ي؟ وى گۆت: دئ گازى كه م (يا الله)، وى خودپناسى گۆت: ئه ها ئه و دهليل ب تنى به سه.

ب راستى ئه ف دهليله يى قى خودپناسى ئيشاره ت دا يى ل سهر هه بونا خودئ ههر ئه و دهليله يى گه له ك (مولحد و خودئ نه ناس) پى ئيفحام) بو وين بى ئه و پى بحه سيپن يان هزره كى بو بكن، كه سه كى تو دئ بينى ژينا خو هه ميبى دو برى خودئ دبورينت، يان دژى خودئ ده ته سه رى، دئ بينى گا فا كه فته د ته نگا ثيه كى دا وه يثيپن وى ژ خه لكى هه ميبى هاتنه برين ئيكسه ر هه ي ژ خو هه بت يان هه ي ژ خو نه بت دئ گازى كه ت: (يا الله)، بو چى؟

جاره كى من گوھ ل كه سه كى بو، ژ وان كه سين خو ل سهر خودئ دفن بلند دكهن و خو ژ ئيمانئ مه زنتر دبينن، ئه ف سو حبه ته ل نك هاته كرن، و ئه ف پسپاره هاته هليختن، وى گۆت: چونكى ئه م ههر ژ بچويكاتى ل سهر باوهر بيا ب خودئ يين هاتينه په روه رده كرن، و مه ل زاروكينييا خو ههر ناقتى خودئ يى گوھ لى بووى له و ده مى ئيك ژ مه ده لنگقت ژى گازى دكه ت: يا خودئ، يه عنى: ئه ف گۆتنه ب ره نگه كى (لا ارادى) مروّف ديژت، نه كو وى باوهرى پى هه ي، يان

مه‌نایه‌ک بو څی گوتنا وی ل نک وی ب خو هه‌یه.. و د به‌رسفا څی که‌سی ویتن وه‌کی وی دا دئ بیژم: (ستالین) ټووی ټم همی دنیا‌سین و دزانین کو ټیک ژ ستونین کوفر و لحدای بو د سه‌دسالا بیستی زاینی دا، کچا وی ټوا چاڅین خو ل سهر لحدای څه‌کربن و شیرئ کوفرئ ههر ژ زاروکینیا خو میتی، و د مال‌ه‌کا وه‌سا دا هاتیبه په‌روه‌ده‌کرن کو روزه‌کا ب تنئ ژئ ناڅی خودئ لئ نه‌ټیته گوتن، د بیرها‌تنین خو دا به‌حسئ خو دکه‌ت کانئ چاوا ژ بهر ته‌نگاڅیبه‌کا ټو ټیپرا بوړی به‌ری وی که‌فته باوه‌ریبا ب خودئ ووی ژئ وه‌کی ههر که‌سه‌کئ دی گازی کری: یا خودئ! و ټو ب خو ژ څی چه‌ندئ عه‌جی‌گری دبت و دبیرت: ټه‌ز نزانم چاوا به‌ری من که‌فته ټیمانئ ههر چه‌نده روزه‌کا ب تنئ ژئ به‌ری هنگی من خودئ نه‌نیاسی بوو!؟

و ټه‌گه‌ر کچا ستالینی ټه‌گه‌ری نه‌زانت، ټم دزانین: ﴿فَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا فِطْرَتَ اللَّهِ الَّتِي فَطَرَ النَّاسَ عَلَيْهَا لَا تَبْدِيلَ لِخَلْقِ اللَّهِ ذَٰلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ﴾ (الروم: ۳۰) ټه‌ث باوه‌ریبا هه ټهو فطره‌ت و خوړستیبه یا خودئ مروث ل سهر دای، و ټهو فطره‌تا خودئ مروث ل سهر دای که‌سه‌ک نه‌شیت بگوهورت، و ژ فطره‌تا خودئ یه گا‌فا مروث که‌فته ته‌نگاڅیبه‌کئ ووی چو ری ل به‌رانبه‌ری خو نه‌دیتن، ژ خودئ پی‌قه‌تر وی که‌س نابت هه‌وارتن خو بگه‌ینتی: ﴿وَإِذَا مَسَّكُمُ الضُّرُّ فِي الْبَحْرِ ضَلَّ مَنْ تَدْعُونَ إِلَّا إِلَاهُ ۗ فَأَمَّا جُنُكُمُ إِلَى الْبَرِّ أَعْرَضْتُمْ وَكَانَ الْإِنْسَانُ كَفُورًا ﴿۷۷﴾ أَفَأَمِنْتُمْ أَنْ يُخْزِفَ بِكُمْ جَانِبَ الْبَرِّ أَوْ يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ حَاصِبًا ثُمَّ لَا تَجِدُوا لَكُمْ وَكِيلًا ﴿۷۸﴾ أَمِنْتُمْ أَنْ يُعِيدَكُمْ فِيهِ تَارَةً أُخْرَىٰ فَيُرْسِلَ عَلَيْكُمْ قَاصِفًا مِّنَ الرِّيحِ فَيُغْرِقَكُم بِمَا كَفَرْتُمْ ۗ ثُمَّ لَا تَجِدُوا لَكُمْ عَلَيْنَا بِهِ تَبِيعًا ﴿۷۹﴾﴾ (الإسراء: ۶۷-۶۹) و د څی ټاه‌تی دا ټی‌شاره‌ته‌کا ټاشکه‌را ټاشکه‌را بو څی مه‌سه‌لئ هه‌یه یا ټم به‌حس ژئ

دکهین، کافرین مه که هه پهرستنا (هوبهل ولات و عوززای) دکر، به لئ ده مئ ئەو جاره کئ ل به حری سوبار بیان، و د ناڅبهرا عهسمانی و ئاڅئ دا مابان، و پیله کا دژوار ب گه مییا وان که فتبا نه هوبهل دما ل بیرا وان نه لات و عوززا، دو عایا وان بهس ژ خودئ بوو، (یا الله) گازییا وان یا ئیکانه بوو، چونکی وان د دل دا دزانی ئە گهر خودئ نه بت که سهک نه شیت وان ژ څئ ته نگاڅییی پرگار بکهت.. به لئ گرفتارییا وان یا مهزن ئەو بوو ده مئ ئەو ته نگاڅی د سهر وان دا دچوو و ئەو دکهفته به رفره هییی جاره کا دی ئەو ل (هوبهلئ) خو دزڅینه فه!

و جارئ څئ نموونه یا کافرین مه که هه بده لایه کی، ههر ئیک ژ مه ئە گهر ههست ب نه خو شیییه کئ بکهت و بچته دختوری، و پشتی دختور بهرئ خو دده تئ و (فهحصا) وی دکهت، خه بهره کئ نه خو ش بده تئ، وی بی هیقی بکهت و بیژتئ: ئیسا ته یا گه هشتیییه هه دده کی چو دختور و چو دهرمان فایده ی ناکهن.. ئەف مرۆفه دی چ کهت؟ و بهرئ خو دی کیفه دهت؟

ئە گهر تول (طه یاره کئ) یئ سوبار بی و طه یاره پتر ژ سئ هزار گاقان یا بلند بت، و تو د ناڅبهرا عهرد و عهسمانان دا بی، پاشی ژ نشکه کئ شه طه یاره بکهفته ناڅ پیلین بای و کاپتن مزگینییه کا نه خو ش بدهت و بیژت: موحررکئ طه یارئ شو ل ناکهت.. دی چ کهی، و بهرئ خو دی کیفه دهی؟

ئە گهر تو د چه په رئ شه ری دا بی وشه ر یئ گهرم بت، و تو هند بهرئ خو بده یئ فیشهک ته نه مان، و چه کئ ته ژ کار کهفت، و نه یار هیدی هیدی یئ ب نک جهئ ته فه دئیت، و د ناڅبهرا ته ووی دا چه ند گاقه کین کیم یین ماین و مرن بیته بهر سنگئ ته.. دی چ کهی، و بهرئ خو دی کیفه دهی؟

﴿ اَمِّنْ تُجِيبُ الْمَضْطَرَّ إِذَا دَعَاهُ وَيَكْشِفُ السُّوءَ وَيَجْعَلُكُمْ خُلَفَاءَ الْأَرْضِ ۗ إِنَّهُ
مَعَ اللَّهِ قَلِيلًا مَّا تَدَّكَّرُونَ ﴾ (النمل: ۶۲) وباش هزرین خو د قئی
تایه تی دا بکن چ دبیت: ﴿ اَمِّنْ تُجِيبُ الْمَضْطَرَّ إِذَا دَعَاهُ ﴾ و (مضطر) ئەو
مرۆقه یی سهرین ریکان لی بهرزهبوین، وهه می ده رگهه ل بهرانبهه
هاتینه گرتن، بیی ئەم بهری خو بدهینی کانی دینی وی مرۆقی تهنگاڤ
چی، یان زمانی وی یان رهنگی وی یان بیر و باوهرین وی: ﴿ اَمِّنْ تُجِيبُ
الْمَضْطَرَّ إِذَا دَعَاهُ ﴾ ههه تهنگاڤه کی ههبت ئەگهه ژ دله کی صافی ههوارین
خو گه هاندن، ئەو دئ د ههوارئ ئیت، ئەگهه خو بهری هنگی ئەو کافر
ژی بت، ما ئبلیسی ب خو دوعایه ک ژ خودئ نه کر وگوتی: ﴿ رَبِّ فَأَنْظِرْنِي
إِلَى يَوْمٍ يُعْتَوْنَ ﴾ من بهیله ساخ ههتا رۆژا قیامه تی، خودئ بهرسفا
وی دا: ﴿ فَإِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِينَ ﴾ إِلَى يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ ﴿ ههتا رۆژا
دهسینشان کری تو دئ مینیبه ساخ؟

قیجا ئەگهه جاره کی ته دیت ده رگهه هه می ل بهه ته هاتنه گرتن تو
قهستا وی ده رگهه هی بکه یی چو جاران ل بهرانبهه داخوژکهه ران نه ئیته
گرتن، ئەگهه هیقیبیتن ته ژ خه لکی عهردی هه مییان هاتنه برین بهری خو
ب نک خودانی عهسمانی فه بلند بکه، ئەگهه جو و جو یارین هه وه ههشک
بوون گازی کهن: (یا الله)، ئەگهه ئیش د هه وه ئالیان و دختور دهست
بهردای راوهستان بیتن: (یا الله)، مرۆقه کی مهرد ئەگهه تو خو ههوجه
بکه ی، خو بها قیبه ناڤ مالا وی، داخوژا خو ژئ بکه ی، ئەو دهست قالا
ته ناڤه گه رینت، پا هوبن چ دبیتن بو وی خودایی یی ژ هه می مهردان
مهردتر؟ ﴿ وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ أُجِيبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ إِذَا دَعَانِ
فَلْيَسْتَجِيبُوا لِي وَلْيُؤْمِنُوا بِي لَعَلَّهُمْ يَرْشُدُونَ ﴾ (البقره: ۱۸۶).

نه گهر نه بښت دوعايا نه بښنه قه بويلکرن

دوعا کرن ټيک ژ وان مهسه لانه يښه گهلهک ژ مه چ ب دهقي چ د دل دا گهلهک جاران (بگروهه کيشي) ل سهر دکهن، يان -وئهل هه وه ناهه شيرم- هندهک جاران مروفت دودل وحيه تي ژي بهرانبهر رادوه ست، هه ديسه کي دئ گوهر لي بي دييژت: هه چيبي فلان ده مي فلان دوعايي بکته دوعايا وي دئ ټيته قه بويلکرن.. ټهو دئ وي دوعايي ل وي ده مي کته، وپستي ده مه کي کورت نه گهر ټهو دوعا ب جه نه هات يا وي کري ټهو حيه تي بهرانبهر ټي چهندي دئ رادوه ست، ورهنگه کي گومانئ دئ بو وي چي بت!

ټيچا هتا مهسه لا دوعايي ل بهر مه يا ټاشکهر بت، وحه تا ټيک ژ مه بته ژ وان يښه دوعايي وي دټينه قه بويلکرن (٢٤) خال هه نه دټيت ټم پي دټاگه هدار بين، وحه تا گوټنا مه گهلهک چهق وطا ژي نه چن ټيکسه ټم دئ به حسي وان خالان کهين:

١- دوعا عيباده ته وه کي پيغه مبهه -سلافت لي بن- د هه ديسه کا خو دا دييژت، وچونکي دوعا عيباده ته دټيت ټيک ژ مه ده مي دوعايي دکته وها تي بگه هت کو ټهو يي عيباده ته کي دکته، وټم هه مي دزايين کو چو عيباده ت بي ټيخلاص نايينه قه بويلکرن، خودايي مه زن د ټايه ته کي دا دييژت: ﴿فَادْعُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ﴾ (غافر: ١٤) هوين ب ټيخلاص ټه دوعايي ژ خودي بکهن، وچاښ ل کافران نه کهن د ريبازا وان دا، نه گهر خو وان پي نه خوش بت ژي.

و ژ ئیخلاصا د دوعا کرنی دایه مرؤف دوعا یی ژ کهسه کی دی نه کهت ژبلی خودی، پیغه مبهر-سلاف لی بن-فرمانی ل پسمامی خو عبداللاهی کورئ عه بیاسی دکهت و دبیرتی: ﴿إِذَا سَأَلْتَ فَاسْأَلِ اللَّهَ، وَإِذَا اسْتَعَنْتَ فَاسْتَعِنْ بِاللَّهِ﴾^(۱) نه گهر پسپاره ک کر تو ژ خودی بکه، و نه گهر ته داخوازا هاریکارییی کر تو ژ خودی بکه، و پیشکدار کرنا ئیک کی د گهل خودی یان ژبلی خودی د دوعا یی دا ژ لایئ دوعا کهری قه، نهو ئیک پیغه مبهره ک بت یان صحابییه ک یان وه لییه کی خودی بت، نهف کاره ئیخلاصی د دوعا یی دا ناهیتل، و خودانی خو بهر ب شرکی قه دبهت، مهعنا: نهو ئیکا هند دکهت دوعا یا وی قه بویل نه بت.

۲- له زنه کرنا د دوعا یی دا وصه برال سهر کرنا دوعا یی نه گهر که ژ وان نه گهر یین دوعا پی دئینه قه بویل کرن، و مه خسه د ب له زنه کرنا د دوعا یی دا نهوه مرؤف ده می دوعا یه کی دکهت یی بیته نگ نه بت پشتی کرنا دوعا یی ب ده مه کی کورت -گا فا نه بینت ههر زوی نهو تشتی وی داخواز کری ب جم- بیت- بی هیقی بت، یان هتا په شیمان بیت کو دوعا کری، و بیژت: من خو کوشت ب کرنا فلان دوعا یی قه و خودی چ بو من نه کر! نهفه ژبلی کو بی نه ده بییه د دهر حقا خودی دا، نهو رهنگه کی بی منه تیپییه ژی ژ وی، یه عنی: ههر وه کی نهو یی دبیرت: ماده م خودی داخوازا من ب جه نه ئینا، من ژی چو منهت ب وی نینه و نهز ئیدی چو دوعا یان ژئی ناکه م! نهو که سی ب فی رهنگی بت باوه رییا وی ب خودی یا دورست نینه.

(۱) ترمذی و نه حمده فی حه دیسی قه دگو هیزن.

ئەبوو ھورەيرە دېيىرت: پېغەمبەرى-سلاڧ لى بن-گوت: ﴿يُسْتَجَابُ
 لِأَحَدِكُمْ مَا لَمْ يَعْجَلْ، يَقُولُ: دَعَاؤُكُمْ فَلَمْ يُسْتَجَبْ لِي﴾ ^(۱) بەرسقا دوعايا
 ئېك ژ ھوھ دى ئىتە دان ھندى ئەو لەزى نەكەت بېرت: من دوعا كر
 ودوعايا من قەبوئل نەبوو، يەئنى: د مەسەلا دوعاكرنى دا دقئيت مرؤقى
 باوھريپەكا مەزن ب خودى ھەبت كو ئەو دوعايا وى دى قەبوئل كەت،
 وەبرى بكيشت ويزانت كو قەمانا ب جھاتنا دوعايا وى بەلكى خيرا
 وى تيدا بت، وپشتى ھنگى دوعا -وھكى د خالا بۆرى دا مە گۆتى-
 عيبادەتەكە مرؤف بو خودى دكەت ژبلى كو داخوازەكە ئەو ژ وى دكەت،
 ئەگەر داخواز ب نەئيت ژى خيرا كرنا عيبادەتى بو دئيتە نقيسين، قئيجا
 بوچى ئەو خو بېنتەنگ بكەت؟ تە ديتيپە ئېك نقيژەكى بكەت پاشى
 بېرت: يا ژ قەستايە ئەز ئيدى نقيژان بكەم، ئاخرى نقيژا من قەبوئل
 نەبوويه؟

وئەوى لەزى د كرنا دوعايى دا دكەت مەتەلا وى مەتەلا وبيپە يى
 دارەكى بچىنت وئاف دەت وسەخبىريى لى بكەت، وھيشتا نەھاتىپە
 بەرى بېنتەنگ بيت وبيرت: ژ قەستايە ئەز ھندە زەحمەتى پېقە دبەم ھەر
 چو پېقە نائيت.. قئيجا وى دارى بەھتلت ھەتا ھشك دبت.

۳- كرنا گونەھان وى ئەمريپا خودى گەلەك جارن دبتە ئەگەرا ھندى
 خودى دوعايا مرؤقى قەبوئل نەكەت، يەئنى: گونەھ ئەو پەردەيى رەشە
 يى دكەفتە د ناڧەرا دوعايى وقەبوئلكرنى دا، مرؤقەكى ئەگەر رۆژى دەھ
 جارن تو بى ئەمريپا وى بكەى، وگوتنا وى بشكىنى، و د ناڧ را تو
 جارەكى داخوازەكى ژى بكەى، ووى ئەو داخواز بو تە ب جھ نەئينا،
 دقئيت تو لۆمەى كى بكەى؟ خو.. كو تە بى ئەمريپا وى كرى، يان

(۱) ترمذى وئەحمەد فى ھەديسى قەدگويىزن.

وی.. کو داخوازا ته ب جه نه ئینای؟ هندهک زانایین مه یین پیشییی
 دگوت: ((نه گهر ریکا قه بویلکرنا دو عایی ته ب گونه هان گرت، نه بیژه:
 بچی زوی دو عاییین من نائینه قه بویلکرنا))، وئیمای عومهر دگوت:
 ((ب خو دویلکرنا ژ گونه هان دوعا و ته سبیح دئینه قه بویلکرنا)).

ته رازییه کا زیده که چه تو ژ خودی بخوازی نهو هه می داخوازییین ته
 ب جه بینت، وگوتننن وی هه مییان تول عهردی بدهی، نه ری ئیک
 ژ مه قی چهندی ل سهر خو قه بویل دکهت هتا ل سهر خودی قه بویل
 بکهت؟

۴- پارویی حهرام نه گهر چوو د زکی مرۆقی دا نهو ژی دبه نه گهرا
 هندی دو عاییین وی زوی نه ئینه قه بویلکرنا، پیغه مبهه -سلاف لی بن-
 دبیرت: ﴿ أَيُّهَا النَّاسُ، إِنَّ اللَّهَ طَيِّبٌ لَا يَقْبَلُ إِلَّا طَيِّبًا، وَإِنَّ اللَّهَ أَمَرُ الْمُؤْمِنِينَ بِمَا
 أَمَرَ بِهِ الْمُرْسَلِينَ فَقَالَ: يَتَأَيُّهَا الرُّسُلُ كُلُّوْا مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَأَعْمَلُوا صَالِحًا إِنِّي بِمَا تَعْمَلُونَ
 عَلِيمٌ، وَقَالَ: يَتَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا كُلُّوْا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ ﴾^(۱) گه لی
 مرۆقان، هندی خودی یه یی پاقره و تشتی پاقر نه بت نهو قه بویل ناکهت،
 و خودی فه رمان ب وی تشتی ل خودان باوه ران کریه یی وی فه رمان پی
 ل پیغه مبهه ران کری، ده می گوتی: گه لی پیغه مبهه ران ژ تشتی پاقر بخون
 و چاکییی بکهن نهز ب کارئ هه وه یی پرزانا مه، وگوت: گه لی خودان
 باوه ران ژ وی رزقی پاقرئ مه دایه هه وه بخون. پاشی پیغه مبهه ری -سلاف
 لی بن- به حسی مرۆقه کی کر سه فه را دویل دکهت، یی سهر قژ و توژه و بیه،
 ده ستین خو بلند دکه ته عه سمانی: یاره بی یاره بی، و خوارنا وی یا
 حهرامه، و قه خوارنا وی یا حهرامه، و جلکین وی دحه رامن، و له شی وی
 ب حهرامی یی شین بووی، قیجا چاوا دو عایا وی دی ئیته قه بویلکرنا؟

(۱) موسلم قی حه دیسی فه دگوهیزت.

وصه حایبیبی پیغهمبهری -سلاڤ لی بن- سه عدئی کورئی نه بوو
وه ققاصی نه وی دو عایین وی ئیک وئیک قه بویل دیون، پسپارا قئی
چهن دئی ژئی هاته کرن وی گوت: جاره کی من پاریهک نه کریه د ده قئی خو
دا نه گهر من نه زانیبت نهو ژ کیشه هاتیبه وچاوا هاتیبه.

تشته کی غه ریه مرؤقه کی خوارن وقه خوارنا وی ژ وی تشتی حه لال
نه بت یی خودی ری دایی، نهو جلکین د بهر وی د وه سا بن کو خودی
پی نه خوش بت، و د گهل هندئی ژئی گاڤا جاره کی دو عایهک ژ خودی کر
دو عایا وی ب جه نه هات گازنده یان بکته و بیژت: بوچی خودی دو عایا
من قه بویل ناکته؟

۵- ده می مرؤف دو عایه کی ژ خودی دکته دقیت هزارا باشیبی
ژ خودی بکته، ویی پشت راست بت کو خودی دو عایا وی دئی قه بویل
کته، یان دئی ویی کته یا بو وی باش، چونکی شهرت نینه ب جهینانا
وی دو عایا نهو دکته بو وی یا باش بت، گلهک جاران مرؤف هزر دکته
تشتهک بو وی یی باشه، پاشی پشتی ده مه کی دی نهو ب خو لیقه دبت
و دیژت: باش بوو فلان تشت بو من چی نه بووی!

خودی عالمی غه بییه، نهو دزانت کانچ چ بو مرؤقی یی باشه،
نه گهر ته داخوازهک بو خو ژئی کر بلا ته یه قینه کا تمام هه بت کو نهو وی
تشتی بو ته دئی کته یی خیرا ته تیدا بت، نه گهر خو ب سهر قه و دیاری
چاڤ نهو تشت بو ته یی خوش نه بت ژئی، د حه دیسه کا قودسی دا
پیغهمبهر -سلاڤ لی بن- دیژت: خودی دیژت: ﴿أَنَا عِنْدَ ظَنِّ عَبْدِي
بِي﴾^(۱) نه زئی ل دو یف وی هزری یا عه بدی من ژ من دکته.

(۱) بوخاری قئی حه دیسی قه دگوهیژت.

هندهک مروّف ههنه بهری دوعایي بکهن، دبیتزن: ئەز دزانم دوعایا من قه‌بویل ژي نابت، بهس بلا ئەز ژي دئی دوعایي کهم به‌لکی قه‌بویل بیت! ئەف دوعایا ب قی ره‌نگی بت قه‌بویل نابت، ده‌می تو دوعایي دکه‌ی ژ دلەکی صافی و خودان باوهر بکه و بیژه: سه‌دا سه‌د دوعایا من دئی قه‌بویل بت، و ئەگەر خودی وی تشتی بو من ب جه نه‌ئینت یی ئەز ژي دخوازم ژي ئەو مه‌عنا خیرا من تیدا نینه، له‌و خودی ئەو تشت بو من ب جه نه‌ئینا، و مسوگەر پیش وی تشتی قه ئەو تشتەکی باشر دئی بو من کهت.

هزرا باشییی ژ خودی بکه، دا باشی بیته ریکا ته، و نه‌بیژه: ئەز مروّفه‌کی خرابم دوعایا من قه‌بویل نابت، خودی دوعایا ئبلیسی بو ب جه ئینا!

6- حارزبونا دلی وه‌شیاربیا وی ل ده‌می کرنا دوعایي ژ ئەگه‌رین قه‌بویلکرنا دوعایینه، پیغه‌مبه‌ری -سلاّف لی بن- دبیتزن: ﴿وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ لَا يَسْتَجِيبُ دُعَاءَ مَنْ قَلْبٍ غَافِلٍ لَّهِ﴾^(۱) وه‌وین بزنان کو خودی به‌رسقا وی دوعایي نادهت یا ژ دلەکی غافل و موژیل ده‌رکه‌فت.

هندهک کهس هه‌نه ده‌می دوعایي دکهن دلین وان ژ وی گو‌تتا ئەو دبیتزن دبی ئاگه‌ن و موژیلن، و دبته هه‌ر ئەو نه‌زانن کانئ ئەو چ دبیتزن ژي، ئەف دوعایا هوسا بت زوی ب زوی نائیته قه‌بویلکرن، دقیت دل یی هشیار بت و بزانت کانئ ئەزمان چ دبیتزن.

7- ته‌عدایي د دوعا کرنی دا نه‌که، دا دوعایا ته قه‌بویل بیت، و ته‌عدایي کرنا د دوعایي دا ئەوه مروّف تشتەکی نه یی مه‌عقول بخوازت، یان داخوازا تشتەکی بکهت بو وی یی دورست نه‌بت یان یی

(۱) ترمذی و ئەحمەد فی حەدیسە قەدگۆهیتزن.

حەرام بت، یان دوعا یی ژ ئیکێ دی ژبلی خودێ بکەت، خودایی مەزن
 دبیژت: ﴿ اَدْعُوا رَبَّكُمْ تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً ۗ اِنَّهُ لَا يُّحِبُّ الْمُعْتَدِينَ ﴾ (الأعراف: ۵۵) گەلی خودان باوەران هوبن ب خۆشکاندن قە ئاشکەرا
 وقەشارتی دوعا ژ خودایی خۆ بکەن. هندی خودییه حەز ژ وان ناکەت
 یین زێدەگافییی دکەن.

۸- فەرمانکرنا ب باشیی وپاشقەبرنا ژ خرابیی ئەوا ب عەرەبی
 دبیژتی: (الأمر بالمعروف والنهي عن المنکر) ژ لایێ مروۆقی قە
 ئەگەرەکه ژ ئەگەرین قەبویلکرنا دوعا یین وی، یەعنی: ئەگەر تە بقییت
 دوعا یا تە بیته قەبویلکرنا تو فەرمانا ب باشیی ل خەلکی بکە، بەری
 وان بدەتە کاری باش وریکا خیری نیشا وان بدە، و ئەگەر تە دیت ئیک
 ژ وان یی کارەکی خراب دکەت وی ژ ئی بدە پاش و ئەگەر تو بشیی نەهیلە
 ئەو وی خرابیی بکەت، پیغەمبەر-سلافا لی بن-دبیژت: ﴿ وَالَّذِي نَفْسِي
 بِيَدِهِ لَتَأْمُرَنَّ بِالْمَعْرُوفِ وَلَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ أُوْلَئِكَ سَيَرْحَمُهُ اللّٰهُ اِنَّ يَبْعَثُ عَلَیْكُمْ عِقَابًا
 مِنْهُ ثُمَّ تَدْعُوْنَهُ فَلَا يُسْتَجَابُ لَكُمْ ﴾^(۱) یەعنی: ئەز ب وی کەمە یی نەفسا
 من دەستی دا یان فەرمانا ب باشیی وپاشقەلیدانا ژ خرابیی هوبن
 دێ کەن یان نیزیکه خودی عقووبەیهکی ب سەر هەوە دا بەنیرت، پاشی
 هوبن دێ دوعا یا ژ وی کەن و ئەو دوعا یا هەوە قەبویل ناکەت.

مەعنا: ژ ئەنجامین هیلانا ئەمری ب باشیی و نەهیا ژ خرابیی ئەو
 خودی دەرگەهین قەبویلکرنا دوعا یی ل بەر وان کەسان دگرت یی قی کاری
 بکەن.

۹- ژ ئادابین دوعا یی و ئەگەرین قەبویلبوونا وی ئەو دەمی مروۆف
 دوعا یهکی ژ خودی دکەت ب ناخی خودی دەست پی بکەت، پاشی حەمد

(۱) ترمذی و ئەحمەد فی حەدیسێ قە دگوهیزن.

وسه نایا خودی بکەت، وصلاوەتان بدەتە سەر پیغەمبەری، و د دویش دا وی دوغایی بکەت یا وی دقیت.

۱۰- هەر وەسا ژ ئادابین دوغاییبە مرۆف ل دەمی کرنا دوغایی یی پاقر و بژیون بت، وی ب دەسئێژ بت، مە گۆت: ئەقە ژ ئادابانە، یەعنی: یا باش ئەو، نەکو شەرتی دوغایی یە. و دوغای عیبادهتە ویا باش ئەو مرۆفی عیبادهتی بکەت یی ب دەسئێژ بت.

۱۱- دیسا بەرێخۆدانا قبیلی ژێ ژ ئاداب و تۆرەیین دوغاییبە، و هندی ئەو دوغای ئەو بت یا د قورئانی و سوننەتی دا هاتی باشترە، چونکی پتر بەرەکەت و خیر د وان دوغایان دا هەیه، و ئەقەر مرۆف وان نەزانت دورستە هەر دوغایەکا وی بقیت و ب هەر زمانەکی بزانت بکەت، یا گرنگ ئەو دوغایەکا پاقر بت، و پەیقین وی د تازه بن.

۱۲- خۆشکاندنا د کرنا دوغایی دا، و ئعتراف کرنا ب بیزاری و هەژاری و تەخسیرییا خودانی ئیک ژ ئەگەرین قەبویل کرنا دوغاییبە، وەسا دوغایی نەکە وەکی مرۆقەکی بەطران و بی منەت و دفن بلند، خۆ بو خودی بشکینە، و ئعترافی بو وی بکە کو بیی وی تە چو ری نینن و تە کەسەک نینە د هەوارا تە بیت، ئعترافی ب هەوجەیی و گونەهکارییا خۆ بکە و هیقییا تە بلا ژ رەحم و دلۆقانییا وی بت.

۱۳- هەندەک دەم و هەندەک حال هەنە دوغای تیدا ب خیرترن ژ دەم و حالین دی، وەکی ل دویماهییا شەقی، ل هەیشا رەمەزان، ل دەمی فتارە کرن، ل شەفا ب قەدر، ل رۆژا ئەینییی، د ناقبەرا بانگی و قامەتی دا، ل دەمی چوونا سوودی د نقیژی دا، ل دویماهییا نقیژی، ل سەفەری، دەمی باران دئیت. و هتد ژ وان دەم و حالەتان یین د حەدبسین دورست دا هاتی کو ب خیرن، قیجا یا باش ئەو مرۆف دوغایی ل وان دەمان

بکته، ومهنا وئ ئەو نینه مرۆف بهس ل قان دەما دوعا یی بکته، به لئ ل قان دەمان دوعا کرن باشتره.

۱۴- هەر وهسا دەمی تنهگاشی زیده دبت وئیش د خودانی دئالیین، بیان زولم وزورداری ل سهر مرۆقی دژوار دبت، مرۆف قی حاله تی ئستغلال بکته ودوعا یی ژ دله کئ صافی بکته، یا به رهزر ئەوه دوعا بیته قه بویلکرن، پیغه مبهه -سلاف لی بن- به حسی دوعا یین هنده ک ژ وان که سان دکته یین خودی دوعا یین وان قه بویل دکته ودبیژت: ﴿وَدَعْوَةُ الْمَظْلُومِ يَرْفَعُهَا اللَّهُ فَوْقَ الْعَمَامِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَيَفْتَحُ لَهَا أَبْوَابَ السَّمَاءِ، وَيَقُولُ الرَّبُّ عَزَّ وَجَلَّ: بِعِزَّتِي لِأَنْصُرَنَّكَ وَلَوْ بَعْدَ حِينٍ﴾^(۱) ودوعا یا مرۆقی زولم لی هاتیه کرن، رۆژا قیامه تی خودی وئ رادکه ته سهر عه ورا ن ودهرگه یین عه سمانی بو شه دکته، ودبیژت: ئەز ب عززه ت ومه زنییا خو که مه ئەز دئ ته ب سه ر ئیخه م ئەگه ر خو پشته ده مه کئ دی ژئ بت.

۱۵- د حه دیسه کا خو دا پیغه مبهه -سلاف لی بن- دبیژت: ﴿إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى حَبِيبِي يَسْتَحِي إِذَا رَفَعَ الرَّجُلُ إِلَيْهِ يَدِيهِ أَنْ يَرُدَّهَا صَفْرًا خَائِبِينَ﴾^(۲) هندی خودایی پاک وبلنده یئ شه رمین ومه رده، شه رم دکته ئەگه ر زهلامی هه رده ده ستین خو ب نک وی شه بلن دکرن ئەو وان خالی بزقربنته شه.

قیجا ده می تو دوعا یی دکه ی ده ستین خو ب نک وی شه بلند بکه، وبلا ته یه قین هه بت (ئهوی مهرد) چو داخواز کهه ران ده ست خالی ژ بهر ده رگه ی خو نازقربنت، قیجا پا تو بو خودی چ دبیژی مه ردی ژ هه مییان مه ردتو؟

(۱) ئەحمه د قئ حه دیسی شه دگوهیژت.

(۲) سیوطی د الجامع الصغیر دا ژ سه لمانی شه دگوهیژت.

۱۶- ئەگەر تە قيا دوعايەكەى بکہى وحەتا دوعايا تە زوى بېتە قەبويلكرن بەرى دوعايا خۆ تو كارەكەى باش بکہ، وەكى: كرنا نقيشئى، گرتنا پوژئىيى، دانا سەدەقەبەكەى، ھارېكارىيا مروّقەكەى پېئىشى، نەخشاندا گرنژبەكەى ل سەر دېمى ئېتيمەكى يان ھەژارەكى، پشتى قى كارى ئېكسەر ھەوارا خۆ بگەھىنە خودئى، ھنگى دى بىنى خودئى يى نيزىكى تەيە.

۱۷- دەمى تو دوعايى دكەى (موھاوہلئى) بکہ دەنگى تە يى نزم بت، چونكى د دوعايى دا تو يى د گەل خودئى دئاخقى، وبى ئەدەبىيە مروّث ب دەنگەكەى بلند مەزنەكى بئاخىقت، خودئى يى نيزىكى تەيە وگوه ل تە ھەيە ئەگەر خۆ دەنگى تە ب سەر نەكەفت زى، وبلا ئارمانجا تە ئەو نەبت خەلكى گوه ل دەعايا تە ببت، دا بېئرن: ئەقى فلان دوعا كر.. زاهدئى مەزن (بشر الحافى) شەقەكەى يى ب تنئى ل مزگەفتى، سەرى خۆ دانا سوجدئى و د سوجدئى دا ئەف دوعايە كر وگوت: ((يا رەببى ئەز دوعايى ژ تە دكەم وتو يى ل سەر عەرشى خۆ كو تو وە ل من بکہى ئەز پتر ھەز ژ فەقىرىيى بکہم ژ زەنگىنىيى، يا رەببى ئەز دوعايى ژ تە دكەم وتو يى ل سەر عەرشى خۆ كو تو وە ل من بکہى ئەز پتر ھەز ژ قەشارتى بکہم ژ ھندئى كو ب ناف و دەنگ بکہم، يا رەببى ئەز دوعايى ژ تە دكەم وتو يى ل سەر عەرشى خۆ كو تو وە ل من نەكەى ئەز ئەقىنا ئىكى دى ب سەر يا تە بېخم)) ھەقالەكەى وى گوه ل دەنگى و بوو، گرە گرى (بشر) پى ھەسىا كو مروّقەكەى ھازرە و دەنگى وى چوويى، ئىنا گوت: ((يا رەببى تو زانى وتو يى ل سەر عەشى خۆ كو ئەگەر من زانىيا ئەقى گوه ل دەنگى من ھەيە من ئەف تشتە نە دكر)) يەئنى: ئەگەر من زانىيا كەسەكەى دى گوه ل من ھەيە من دەنگى خۆ ھند بلند نەدكر كو وى گوه ل دەنگى من ببت.

بۆچی؟

چونكى مخابن هندەك كەسىن ھەين خۆ د دوئى كرنى ژى دا رېمە تىيى
دكەن وەسا خۆ نىشا خەلكى ددەن كو ئەو دزاهد و ب تەقوانە، گۆتتىن
چىكرى و وەرماندى د دوئىن خۆ دا دىيژن، دا خەلك مەدحىن وان
بكەن!

۱۸- ب ناڤىن خودى ھەوارىن خۆ بگەھىنى، ئەو دى د ھەوارا تە
ئىت، خودايى مەزن دىيژت: ﴿وَلِلَّهِ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ فَادْعُوهُ بِهَا﴾ (الأعراف:
۱۸۰) خودايى پاك و بلند باشناڤ ھەنە، قىيچا تىتى ھەوە بقىت ھوين
ب باشناڤىن وى داخوژى ژى بكەن.

وباشناڤىن خودى ھندى دگەھىنن كو ئەو خودانى جوود و كەرەم
ومەردىنيىيە، گونەھ ژىبەر دلۆڤان ومىپەرەبانە.. ب رەحما وى ھىيىيى
ژى بكە، ئەو رەحما خۆ ژ تە ناپرت.

۱۹- دەمى تو دوئى كى بۆ خۆ دكەى باشتىن كارى تە كرى يى تو
ھزر دكەى پتر ئىخلاص تىدا ھەبوويە ل بىرا خۆ بىنەڤە و (تەوەسسولى)
پى ل نك خودى بكە، يەنى: ژ خودى بخوازە كو بۆ خاترا وى كارى تە
يى باش ئەوي تە بۆ وى كرى قى دوئى تە بۆ تە ب جە بىنت،
خودايى مەزن دىيژت: ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَابْتَغُوا إِلَيْهِ الْوَسِيلَةَ
وَجَاهِدُوا فِي سَبِيلِهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ﴾ (المائدة: ۳۵) گەلى ئەويىن
باوهرى ئىناى ژ خودى بترسن، و ب كارى ئەو ژى رازى بىت ھوين خۆ
نىزيكى وى بكەن، وجىھادى د رىكا وى دا بكەن، دا ھوين ب چوونا
بەحەشتا وى ب سەر بكەڤن.

ويىغەمبەر -سلاڤ لى بن- د ھەدىسەكا خۆ دا ئاشكەرا دكەت كو
جارەكى سى مروف چوونە شكەفتى و خودى وەسا تەقدىر كەر دەرى شكەفتى

ل وان هاته گرتن، ئینا هەر ئیکی (تهوه سسول) ب باشتین کاری خو
 ل نک خودی کر، وهیقی ژ خودی خواست کو سهرا وی کاری خودی وان
 ژ قی تهنگافییی پزگارکته.. و ژ بهر قی چندی خودی نهو پزگارکرن
 ودهری شکهفتی جارهکا دی ل وان فهبوو.

۲۰- خودی همز ژ (ئلاحا) د دوایی دا دکته، یهعی: مروث
 دوایی خو گهلهک بیژت و بیژته فه، وهه دو باره بکته، و د کهفن دا یا
 هاتییه گوتن: نهوی گهلهک دهری بقوت نیزیکه ده رگه بو فه بیت. قیجا
 نه بیژته: نهف دواییه من گهلهک جاران گوت ئیدی نهز بهس دبیزم،
 ئلاحا د دوایی دا نیشانا راستگویی وهیقیدارییا خودانییه.

۲۱- هه وهسا د قییت مروث (عهزیمه تی) د دوایی بکته، وداخوازا
 تشتی مهزن بکته، پیغه مبهه -سلاف لی بن- دبیزت: ﴿إِذَا دَعَا أَحَدُكُمْ
 فَلَا يَقُلْ: اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي إِنْ شِئْتَ، وَلَكِنْ لِيَعِزِّمِ الْمَسْأَلَةَ، وَلِيُعْظِمِ الرَّغْبَةَ، فَإِنَّ اللَّهَ لَا
 يَتَعَاطَمُهُ شَيْءٌ أَعْطَاهُ﴾^(۱) نه گهر ئیک ژ هوه دواییه کر بلا نه بیژت: یا
 ره بی نه گهر تو همز بکهی گونه هین من ژئ ببه، به لی بلا یی مجد بت
 د خواستنا خو دا، و بلا تشتی مهزن بخوازت، چونکی هندی خودییه چو
 تشت ل بهر وی یی مهزن نینه نهو بدهت.

و ژ قی هه دیسی خهله تییا وان کهسان ئاشکهرا دبت نهوین ده می
 دوایی بو خو یان بو که سه کی دکهن، د دوایا خو دا دبیزن: (إن شاء
 الله).. خودی ژ ته رازی بت إن شاء الله، بچی به حه شتی إن شاء الله،
 نهف دوایا ب قی پهنگی بت یا دورست نینه.

۲۲- ده می مروث دوایی دکته یا باش نهوه ئیکه مین جار مروث
 ژ خو ده ست پی بکته، دوایی بو خو و بو دهیابین خو بکته، پاشی بو

(۱) بوخاری و موسلم فه دگو هین.

وان کهسین حهق ل سهر مرۆقی هه‌ی، پاشی بو وی کهسی مرۆقی دقیت
 دوعایی بو بکهت، ههر وهسا یا باشه مرۆف دوعایی بو وی کهسی بکهت
 یی چاکیا ئوممه‌تی د چاکیا وان دا وهکی مه‌زن وکاریده‌ستان وزانایان.
 ودوعایا ژ ههمییان باشترو نیزی‌بکتر کو قه‌بویل بیت ئه‌وه یا تو بو
 براهه‌کی خۆ یی موسلمان بکه‌ی بیی وی های ژ ته هه‌بت، نه کول نک
 وی تو دوعایی بو بکه‌ی، یان پشتی هنگی بچییه نک و بیژیی: من
 فلان دوعا یا بو ته کری. ئەقی چهندی دویر نینه تاما پرویمه‌تییی تیدا
 هه‌بت. و د هه‌دیسین دورست دا هاتییه کو ههر جاره‌کا مرۆقی دوعایه‌ک
 بو براهه‌کی خۆ یی نه حازر کر خودی ملیاکه‌ته‌کی دی هنیتره نک وی
 وهچی دوعایا وی کر ئه‌و ملیاکه‌ت دی بیژتی: و بو ته ژ وی وهکی وی.

۲۳- ل وان جهین مرۆقین چاک وصال لی کۆم دین پروینه خواری،
 و ل دیوان و مه‌جلسین وان به‌ره‌ه‌ف ببه، دا ب به‌ره‌که‌تا مه‌جلسا وان رحم
 ب ته بیته‌برن و دوعایین ته بینه قه‌بویلکرن، و د هه‌دیسه‌کا دورست دا
 هاتییه کو ئه‌و کهسین ل (مه‌جلسا ذکر) پروینه خواری خودی دبیژته
 ملیاکه‌تین خۆ: هوبن شاهد بن کو من ئه‌و غه‌فراندن، ئینا ملیاکه‌ته‌ک دی
 بیژت: فلان کهس ژ یی د ناڤ وان دا وه‌ما ئه‌و بو هه‌وجه‌یییه‌کا خۆ یی
 هاتییه نک وان، خودی دی بیژتی: ئه‌و ئه‌ون یین ههر کهسه‌کی ل نک
 وان پروینت به‌خت ره‌ش نه‌بت^(۱).

قیجا هه‌قالینییا باشان بکه، دا ژ وان بییه هژمارتن، و د گه‌ل وان
 پروینه دا رحم ب ته بیته برن، و بییه ژ وان کهسان یین دوعایین وان
 قه‌بویل دبن.

(۱) بوخاری و موسلم و ئه‌حمه‌د فه‌دگوه‌یزن.

۲۴- گاڤا ته دوعا يه ک کر ودوعا يا ته ل بهر چاڦ نه هاته قه بويل کرن، يه عني ئهو تشت بو ته ب جه نه هات يي ته داخواز کري، تو هزر نه که زه حمه تا ته ب بهر ئاڤي دا چوو، ههر وهسا هزر نه که تو مرؤڤه کي نه يي چا کي لهو دوعا يا ته قه بويل نه بوو، نه.. تول وي باوه ري به کو ئه قه عي باده ته ک بوو ته بو خودي کري وخودي عي باده تي ته قه بويل کري به، و ب جه نه ئينا نا وي تشتي يي ته داخواز کري تو نراني به لکي فاي دي ته تي دا نه بت، يان به لکي به ران بهر وي تشتي ته داخواز کري خودي به لايه ک ژ ته دوير کريت، ههر وهسا به ري خو بده خو به لکي ته تشته کي وهسا کريت بيته مانع بو قه بويل کرنا دوعا يين ته.. و د هه مي حاله تان دا تو بزانه کو به ران بهر دوعا يا ته ل ئاخره تي گون هه يين ته دي ئينه ژي برن وخير بو ته ئينه نقي سين.

دوعایا یوونسى سلاف لى بن

قورئانا پيرۆز دهمى سهرهاتيا يونس پينغه مبهرى -سلاف لى بن- دکهت پشتى ئەو ژ ملله تى خو بيهنتهنگ بووى، و ژ کهريين وان دا لهز کرى وبهري خودى فهرمانى لى بکهت ئەو ژ ناف وان دهرکهفتى.. وقهستا لايى دهريايى کرى، وپشتى سهرهاتيهکا دريژ خه لکى وى گهميى يا ئەو تيدا پريار دا وى بهاقيته د دهريايى دا دهمى سى جارن پشک کهفتييه سهر وى، ئەو هاته هاقيتن د زکى دهريايى دا، وحزکرنا خودى پيک هات ل وى دهمى نههنگهک دهقى خو بو وى فهکهت و بو دهمهکى خودى پى دزانت هناقيت خو بو بکهته گرتيخانه، قورئان حالى وى د وى دهمى دا بو مه تهصوير دکهت، ودييژت: ﴿وَذَا النُّونِ إِذ ذَّهَبَ مُغْرَضًا فَظَنَّ أَن لن نَقْدِرَ عَلَيْهِ فَنكَاذِبُ فِي الظُّلُمَاتِ أَن لَّا إِلَهَ إِلَّا أَنَا سُبْحٰنَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّٰلِمِينَ﴾ (الانبيا: ٨٧).

دقى دنيايى دا يا ئەم تيدا دژين گهلهک (سهبهب) و (موسه ب) ههنه، يهعنى: گهلهک تشت ههنه خودى يين کرينه ئەگه ر بو پهيدا بوونا هندهک تشتين دى، ئيک ژ وان گاڤا هات يى دى د دويڤ دا دئيت، بهرى خو بدى:

ئاگر دبهته ئەگهرا سوتنى، ئاف دبهته ئەگهرا خه ندقاندنى، ليدان دبهته ئەگهرا ئيشانى.. وحهتا دويماهيى، بهلى دهمى ئەم وى پهيوه ندييى ل بيرا خو دئينه فه يا کو د ناڤهرا (سهبهبى و موسه بى) دا ههى، دقيت ژ بير نههين کو ئەف پهيوه ندييه پهيوه ندييه کا (وهضعى) يه، يهعنى: تشتهکه خودى د ناڤهرا ههردووان دا داناي، وئهو خودايى شياى تشتهكى

بۆ ئېككى دى بىكته ئەگەر، ل بەر وى ئاسى نابت قى ئەگەرى چى گاڤا
 وى قىيا -بۆ حكىمه تەكا ئەو پى دزانت- راوهستىنت، قىجا چ ئەنجام بى
 ئەگەر پەيدا بت، يان ئەگەر بىت وئەنجام د دوىڭ دا نەئىت، ھەبوونا
 بچوبكى ئەگەر ئەنجامى گەشتنا ژن ومىران بت، بىى ھەبوونا قى
 ئەگەرى خودى عىسا -سلاڭ لى بن- دا، وئاگر ئەگەر ئەگەر سوتنى بت،
 ئىبراھىم ھاتە ھاقتىن د ناڭ ئاگرى دا ونە ھاتەسوتن.. مەعنا: ژىك
 قەتە تاندا ئەگەر وئەنجامى ل بەر خودى كارەكى ب زەھمەت نىنە.

زكى حوبتى، جەپى كو دقيا يونس لى مربا، خودى بۆ وى كرە جەپى
 پاراستنى، لەشى يونسى ل سەر قى نەھنگى حەرام كر و (ئىلھامەكا)
 ھەسا داىى كو ئەو نەخوشىبى نەگەھىنتى ﴿وَمَا يَأْمُرُ جُنُودَ رَبِّكَ إِلَّا هُوَ﴾ (المدرثر:
 ۳۱).

د ناڭ سى تارىيان دا: تارىيا زكى حوبتى، وتارىيا دەريايى، وتارىيا
 شەقى، ئەگەرىن مادى يىن بەرچاڭ ھەمى دكەڭن، جەووهكى ب ترس
 وسەھم پەيدا دبت.. يونسى چو رى نەمان رىكەكا ب تنى نەبت،
 ھەوارىن خۆ گەھاندنە خودى: ﴿فَكَادَى فِي الظُّلُمَاتِ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي
 كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ﴾ بۆ جارا ئىكى بوو د دىرۆكى دا مرۆڭەك ل
 جەھەكى ھۇسا تەسبىحا خودى بىكەت: ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ
 الظَّالِمِينَ﴾ ئەو دوعا بوو يا دىرۆكى ژ دەقى يونسى ھەرگرتى
 وڭەگىراى، وئەو دوعايە يا خودانى خۆ ژ تەنگاڭقىيان رزگار دكەت.

بىتەمبەر-سلاڭ لى بن- دىبىژت ﴿دعوة ذي النون إذ هو في بطن الحوت:
 لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ﴾ ﴿فَأَسْتَجَبْنَا لَهُ وَبَيِّنَّا لَهُ مِنَ الْغَمِّ
 وَكَذَلِكَ نُنشِئُ الْمُؤْمِنِينَ﴾ (۸۸) فإنه لم يدع بها مسلم ربه في شيء قط إلا استجاب
 له ﴿يەعنى: ئەڤ دوعايا يونسى د زكى حوبتى دا كرى ھەر

موسلمانه کی وی بو خو بکەت دەمێ دکهفته تەنگاڤییێ خودی دێ د بەرسقا وی ئیت (۱).

دەمێ تارییی دۆر ل یوونسی گرتی دنیا هەمی ئەگەر یا وی با فایدی وی نەدکر، چونکی ئەو ژ دنیا یی هەمییی یی دوبر، گازبیا وی خودی بوو ئەوی دنیا ب نەهنگ قە دەستی دا، ئینا خودی ئەو نەهنگ بو وی وهکی وی غەواصا ئەمین لی کر یا ئەو گەهانندییە کناری تەناهییی، و دەم پیقە نەچوو عەورین رەش قەرەڤین و دیمێ عەسمانی یی ساھی ل بەر یوونسی گەش بوو.

د بەحرا قی دنیا یا بەرفرەه دا، و د ناڤ بەرپەرین تارییا پاشەرۆژا ب ترس دا، دەمێ نەفسا مە دبتە ئەو نەهنگی کریت یی وژدانی دادعوبرت.. دەمێ موصیبەتین دنیا یی دۆری ل مە دگرن، بلا دوعایا مە وهکی یا یوونسی بت دا ئەم ژی وهکی بگەهینیە کناری تەناهییی، دا شەفا مە یا تاری بیتە ئەلندەکا گەش وتەنا، دا نەفسا مە بیتە ئەو غەواصا ئەمین یا مە ژ بەحرا قی دنیا یی ب سلامەتی دەرباس دکهت..

یا رەبی تو مە ژ تارییا نەفسی وشەهوەتی و دنیا یی رزگار بکە، و مە بگەهینییە کناری تەناهییی.

(۱) ئەحمەد و ترمذی و نەسائی ژ (سەعدی کوری ئەبوو وەققاسی) قەدگۆهتین.

نہو دوعايند نيکسەر قه بويل بووين

ژ دوعاينن صهحايان:

* ئبن جوبهير دبيئرت: ل سەر زهمانى عومهرى جارهكئ هشكاتى پيدا بوو، وباران نهبارين، ئينا عومهر د گهل خهلكى دهركهفته نقيژا بارانى، وئهو د ناڤ وان دا رابوو ودوعاكرن، وهيشتا عومهر ژ جهئ خو نهچووى، باران هات.. وپشتى ههيامهكئ هندهك ئهعرايى هاتنه مهدينى، وگوتنه عومهرى: ئهئى ئه ميرلموئمين! ل فلان رۆژئ، ل فلان دهمى، ئهئى د فلان نهالى دا بووين، مه ديت هندهك عومر قئيكهفتن ودهنگهك هاته مه دگوت: ئهقه ئهئى د ههوارا ته هاتين بابئى حهفصى!

* بوخارى د صهحيجا خو دا ژ جابريئ كورئ سه مورهى قه دگوهيزت، دبيئرت: هندهك ژ خهلكئ كووفه هاتنه نك عومهرى گازنده ژ سهعدئ كورئ ئه بوو وهققاصى كرن، وگوتن: ئهئى نزانن باش نقيژئ ل بهرا مه بكهت، ئينا عومهرى هنارته ب دويڤ سهعدى را، وپسيارا قئى چهندي ژئى كر، سهعدى رهنگئ نقيژا خو بو عومهرى قه گيپرا وگوت: ئهئى وهكى پيغه مبهرى -سلاف لئى بن- نقيژئ دكهئ، عومهرى گوتئ: بابئى ئيسحاقى، ئهئى باوهر ژ ته دكهئ، پاشى عومهرى هندهك مروڤ هنارتنه كووفه دا پسيارا سهعدى ژ خهلكئ كووفه بكهئ، وهچى جهئ ئهئى چووبانى، خهلكى مه دحئين وى كرن، وگوتن: مه ژ قه نجيبئ زندهتر چو ژ وى نه ديتييه، ل جههكى زهلامهك رابوو قه وگوت: ما دهم ههوه پسيارا وى ژ مه كر، ب خودئى ئهئى عه داله تئى د ناڤهرا مه دا ناكهت، ومالى

ب دادی لیټکفه ناکهټ، وسهرریا بو جیهادی دهرنائیخت.. ئینا سهعدی گوت: یا رهبی، نهگمر نهف مرؤشه یی درهوین بت، تو وی کوره بکه، وفهقیریا وی درپژ بکه، ووی تووشی فتنهیان بکه. ئیک ژ راویین فی سهرهاتییی دیژت: من دیت نهو زهلام دهمی یی پیرل سهرین ریکا رادهوستیا و(تههرروش) ب جاریان کر، ئیکی گوتی: تو وهف کاره؟ وی گوت: نهز پیره مبرکی فهقیر یی مهفتوونم نفرینا سهعدی یا ژ من گرتی.

* بوخاری د (تاریخ)ی دا ژ موحه ممدی کوری سیرینی فه دگوهیزت: دیژت: جاره کی نهز ل که عیب بووم، من طهواف دکر، من زهلامه کی کوره دیت طهواف کر، ودگوت: یا رهبی تو گونهها من بغه فرینه، وهز باوهر ناکه م تو بغه فرینی.. گوت: نهز ژ گوتنا وی عه جیبگرتی بووم، ومن گوتی: ما تو ژ خودی ناترسی تو فی گوتنی دیژتی! گوت وی گوته من: تو زانی.. شولا من شوله، من وهه قاله کی خو سویند خواریبوو چی گاغا عثمان بیته کوشتن نه مهندهک شهقان ل رویی وی بدهین، ورؤژا نهو هاتییه کوشتن، نه م چووینه د مالا وی فه، هیشتا سهری وی د کوشا ژنکا وی دا نائیلا یا کچا فراهسهی دا بوو، هه قالی من گوتی: کانئ پاتهی ژ سهر رویی وی راکه، وی گوتی: بوچی؟ گوت: دا شهقه کی بدانمی، ئینا ژنکی گوتی: ما تو زانی پیغه مبرئی خودی -سلاف لی بن- د دهر حهقا وی دا چ گوتیییه؟ وهندهک حه دیس بو گوتن، هه قالی من شهرم ژ خو کر وزقپی، من گوتی: کانئ پاتهی ژ سهر راکه، وهندی وی نهو حه دیس بو من ژی فه گپران من گوهی خو نه دایی، ومن شهقهک ل رویی وی دا، گاغا ژنکی نهف کاره ژ من دیتی، نفرینهک ل من کر وگوت: خودی دهستی ته هسک بکهټ، وچاقین ته کوره بکهټ، وگونهها ته بو ته نهغه فرینت. وهز ب خودی که مه هیشتا نهز ژ دهرگههی مالا وی

دهرباس نه بوویم، دهستې من هشک بوو، وچاڅین من کوره بوون، وئز باوهر ناکم خودې گوننه ها من بغه فرینت.

* بهیه قی ژ نه نه سی فه دگو هیزت، دبیزت جاره کی نه چووین سه را نساخه کی بدهین ل بهر سه که راتې بوو، هیشتا نه رانه بووین نه د له پین مه دا هشک بوو، مه پاته ک ب سهر دادا، وئیک ژ مه ل پیره دهیکا وی زقړی وگوتې: فلان کهس! خودې موصیبه تا ته بو ته ب خیر بنقیست، سه برې بکیشه. گوت: وئ گوت: چ قهومی دیار کورې من مر؟ مه گوتې: بهلی.. ئینا وئ دهستین خو بهر ب خودې فه بلند کرن وگوت: یا ره بی تو دزانی کو نهزا موسلمان بوویم ومن هجرت بو نک پیغه مبه ری ته یا کری، ب وئ هیثییی کو تو د هه می ته نگاڅییان دا د هه وارا من بی، یا ره بی تو بارې ئی موصیبه تی نه قرو ل ملین من نه که ی. نه نه س دبیزت: د گاقې دا مه دیت کورې وئ پاته ژ سهر چاڅین خو راکر، وئم ژ مالا وان دهرنه که فتین هه تا وی خواری د گهل مه خواری.

* (ابن ابي الدنيا) ژ موحه ممه دې کووفی فه دگو هیزت، دبیزت: زه لامه کی ژ (بهنی دارم) ناقې وی زه رعیه ی کورې شه ری کی ته میمی بوو، د گهل وی له شکه ری بوو یی حوسه ین کوشتی، ده می حوسه ینی داخوازا ناقې کری دا فه خوت، وی تیره ک د حوسه ینی وهر کر ل نه رزنکا وی دا، وخوینی تی هاقیت، ونه هیلا نه و ناقې فه خوت، ئینا حوسه ینی گوت: یا ره بی تو وی تینی که ی، یا ره بی تو وی تینی که ی.. گوت: پشته هنگی ئیکې ل ده می مرنا وی حازر بووی گوته من: من دیت نه وی ذکره هه وار ودگوت: زکی من سوْت، وپشتا من ژ سه رما دا قه رسی، وئز مرم ژ تینا دا، قیجا مرو قین وی بهر ب زکی وی فه دنا، وسو یه ل پشت هل ذکرې، وئاف ب کونی ددایې به لی تینکا وی نه دشکه ست وهر دگوت: نه ز مرم ژ تینا دا ناقې بده نه من.. وهوسا ما هه تا په قی!

ژ دوعایین تابعیان:

* (ثَبَو نَعَمِیم) د (حلیة الأولیاء) دا فهدگوھیت، دبیرت: عهطائی سولهیمی زوی ب زوی دوعا نهدکرن.. ههقالین وی دوعا دکرن ووی دگوت: (ثامین)، جارهکی ههقالهکی وی هاته گرتن، هندهک چوون سهرا بدن، گوتنی: ته داخوازهک ههیه بو ته بکهین؟ وی گوت: بهلی، بیژنه عهطائی دوعایهکی بو من بکهت، بهلکی خودی قی تنگاقیبی ژ سهر من پراکهت، وان گوتی: باشه.. صالحی مورری دبیرت: من گوته عهطائی: ما ته نهفتی خودی ته ژ تنگاقیبی خلاس بکهت؟ وی گوت: بهلی، من گوتی: پا فلان ههقالی ته یی هاتیبه گرتن، وئو ههز دکهت تو دوعایهکی بو بکهی کو خودی وی خلاس بکهت.. گوت: من دیت وی دهستین خو بلندکرن وکره گری وگوت: یا رهبی هیشتا مه داخوازا خو نهکری تو دزانی کانی مه چ دقتی، یا رهبی تو داخوازا مه ب جه- بینه. صالح دبیرت: ب خودی هیشتا نم ژ دیوانا خو رانهبووین مه دیت نهو زهلام ب ژورکهفت.

* موحه ممدی کوری سویدی فهری، دبیرت: جارهکی ل مه دینی بوو هشکاتی وباران قه تعه بوون، وخه لک کهفته تنگاقیبیه کا مه زن، زهلامه کی سهقهت هه بوو، هه ردهم ل مزگه فتا پیغه مبهری بوو -سلاش لی بن- عیبادهت دکر، جارهکی من نهو ل مزگه فتی دیت بی بی نهو من بینت، وی دو رکاعه تین کورت کرن، پاشی دهستین خو بلندکرن وگوت: یا رهبی، نهز ته ددهمه سویندی کو تو قی گاشی بارانی ل مه بیارینی، نهف دوعایه ب تنی وی دگوت ودوباره دکر، من دیت عهوران خو لیک دان، وبارانهکا وهسا بزش هات خه لک ژ له هیان ترسیبان، گافا دنهگی خه لکی ب قپیری وههواران پابووی، وی گوت: یا رهبی، نهگهر تو بزانی نهقه تیرا وان ههیه تو بارانی قه تعه که.. من هند دیت باران پراوهستییا. من گوت: لازمه

ئەز قى مرۆقى بنىاسم، ئينا ئەز د دويش وى دا چووم ھەتا من زانى ئەو چوو د كىژ خانى قە، ئەز چوومە نك ومن گۆتى: ئەزى ھاتىم من داخووزەكا ژ تە ھەى، وى گۆت: خىرە؟ من گۆتى: ئەز ھەز دكەم تو دوعايەكى تايبەت بو من بگەى، وى گۆت: سبحان الله! ئىكى وەكى تە ئەز دوعايى بو بگەم؟ من گۆتى: ئەو چىە تو گەھاندىيە قى دەرەجى يا من ژ تە دىتى؟ وى گۆت: وتە ئەز دىتم؟ من گۆتى: بەلى! وى گۆت: من گوھداريا وى كر د وى تشتى دا يى وى ئەمر ونەھى پى ل من كرى، ئەوى ژى داخووزا من ب جە- ئينا دەمى من پسيار ژى كرى.

* عەلىيى كورپى زەيد دىبىژت: جارەكى ئەز ل نك سەعيدى كورپى موسەيبى بووم، زەلامەك د بەر مە را بوۆرى، وى گۆتە من: بابى ھەسەنى، بەرى خو بدە قى زەلامى، گۆت: ئەز د دويش دا چووم، من دىت ئەو مرۆقەكە لەشى وى يى سپىيە، وسەرۇچاقىن وى وەسا دەرەش دى بىژى ئەو مرۆقەكى زەنجىيە، گاڤا ئەز زقېرىم، من گۆتى: مەسەلا قى زەلامى چىە؟ سەعيدى گۆت: جارەكى من دىت وى خەبەر دگۆتنە طەلحە وزوبەير وەلى، من ئەو ژ قى كارى پاشقەبر، بەلى وى گوھى خو نەدا من، ئينا من گۆت: ئەگەر تو يى دەرەوين بى خودى تە پرى ھەش بگەت، پشتى ھنگى كولكەك ل دىمى وى دەرکەفت، پشتى ھنگى ھۆ لىھات وەكى تو دىبىنى.

* مالكى كورپى دىنارى جارەكى ل بازارى دچوو، تا لى بوو ولەشى وى يى گران بوو، ھندەك شرطە د بەر را چوون، وئىك ژ وان قامچىەك ل مالكى دا، مالكى نقرىنەك لى كر وگۆت: خودى دەستى تە بشكىنت، پۆژا د دويش دا مالک د بازارى را دبوۆرى، ئەو شرطە دىت دەستى وى يى شكەستى بوو، و ب ستوبى وى قە يى گرېداى بوو.

* وسه عیدئ کورئ جوبهیری ده مئ هیشتا یئ جحیل دیکلهک هه بوو،
ب شهقئ بانگ ددا، ئەو ل دویش دهنگئ وی هشیار دبوو بو کرنا
تهه جودان، جار هکئ دیکلی بانگ نه دا، قئجا ئەو ژ خهو رانه بوو، سپیدئ
وی گوت: ئەو وی دیکلی چ بوو شقیدی بانگ نه دای، خودئ دهنگئ وی
بپرئ! پشتی هنگی کهسئ گوھ ل وی دیکلی نه بوو بانگ دای، دهیکا
وی گوتئ: کورئ من هشیار بی! نفرینان ل کهسئ نه کهی!

دوعایند قورئانی

ئەقە وەرگێرنا ھندەک ژ وان دوعایانە یێن کو د ئایەتین قورئانا پیرۆز دا ھاتین، وێج گومان دوعایین قورئانی باشتەین دوعانە.

۱- خودایێ مە، مە زۆرداری ل خو کرێیە، وئەگەر تو ل مە نەبۆری و دلۆقانییێ ب مە نەبە ی مسوگەر ئەم دێ ژ وان بین یێن بار و پشکیتین خو ل دنیا یێ وئاخرەتێ بەرزەکرین.

۲- خودایێ من، ئەز خو ب تە دپارێزم کو ئەز پسپارا وی تشتی ژ تە بکەم یێ من چو زانین پێ نەهە ی، وئەگەر تو گونەھا من ژێ نەبە ی، و دلۆقانییێ ب من نەبە ی، ئەز دێ ژ وان بم یێن زیان گەھاندییە خو.

۳- خودایێ من، تو گونەھێن من ویێن دایایێن من وھەچی خودان باوھری بیتە د مالا من قە، و بو مێرین خودان باوھر وژنێن خودان باوھر ژێ ببە، و تو ژ تێبەن و زبانا ل دنیا یێ وئاخرەتێ پێقەتر چو یێ ل کافران زیدە نەکە.

۴- خودایێ مە، تو کریارێن مە یێن چاک و دوعایین مە ژ مە قەبویل بکە، ھندی تویی تو گوھدێرێ گۆتێن بەنییێن خو ی، یێ پرزانایێ ب حالی وان. خودایێ مە، و تو مە ل سەر ئیسلامی موکم بکە، و بکە پێگێرین ب فەرمانیێن خو، و تو ژ دووندەھا مە مللەتەکی باوھرییێ ب تە بینت بو خو چیکە، و مە ب سەر و بەرین پەرستنا خو زانا بکە، و ل گونەھێن مە ببۆرە، ھندی تویی تو پرتۆبە وەرگر و دلۆقانکاری ب بەنییێن خو.

۵- خودايي من، تو من بهردهوام بکه ل سهر کرنا نقيژان ب پرهنگه کي دورست، وتو بکه ژ دووندهها من ژي ههبت يي بهردهواميبي ل سهر نقيژي بکهت، خودايي مه، وتو دوعا و عيباده تي من قه بوويل بکه. خودايي مه، تو وان گونههين من يين کو چو مروژ ژ کرنا وان خلاص نابن بو من وبو دايابين من وبو ههمي خودان باوهران ژي ببه ل وي روظا مروژ بو حسيبي و جزاداني رادين.

۶- خودايي من، تو زانيني وتيگه هشتني بده من، ومن ب چاکان را بگههينه، وتو من ووان د بههشتي دا پيکفه کوم بکه. وتو ناڤ ودهنگه کي باش وجوان بو من د ناڤ وان دا بهپله يين پشتي من دئين هتا روظا قيامه تي. وتو من بکه ژ وان بهنيبين خو يين ب ميراتگري تول بهحشتا خوش دداني. وتو وي روظي من شهرمزار نهکه روظا مروژ بو حسيب و جزاداني ژ گورين خو رادبنه فقه، روظا مال وکوپر چو مفاي نهگههينه کهسي، نهو تي نهبت يي ب دلکه کي ساخلم ژ کوفر وناقني فه بيته نک ته.

۷- خودايي مه، نهم خو ب هيقييا ته فه دهپلين، ونهم ب تويه کړن فه ل ته دزقړين، و روظا قيامه تي زقړين بو نک تهيه. خودايي مه، تو مه نهکيه فتنه بو نهوين کافر بووين کو تو عهزبا خو ب سهر مه دا بيني يان وان ل سهر مه زال کهي، قيچا کافر بيژن: نهگهر نهفه ل سهر هقيبي بان نهف عهزابه ب سهر وان دا نهدهات، قيچا نهو پتر کافر بين، وتو ب عهفوا خو گونههين مه فه شيره، هندي توبي توبي زالي کس نهشيتي، يي کاربنهجه د گوتن وکربارين خو دا.

۸- خودايي من تو هاريکارييا من بکه وتهوفيقا من بده کو نهز شوکرا وي قهنجيبي بکهم يا ته د گهل من ودايابين من کري، وکو نهز کاره کي چاک بکهم يي تو ژي رازي، وتو ژ دلوقانييا خو من بکه د ناڤ

خوشییین به‌حه‌شتا خو دا د گهل به‌نییین خو یین چاک یین تو ژ کاری وان رازی.

۹- خودایین من، یی پاک وپیرۆز بی، ژ ته پیقه‌تر چو خودایین حهق نینن، هندی ئەز بووم ئەز ژ زۆرداران بووم.

۱۰- خودایین من، تو سنگی من بو من فرهه بکه، وکاری من ل بهر من ب ساناهی بیخه، وتو ب په‌حما خو ئەزمانی من ب گوتنا ره‌هوان به‌رده ؛ دا خه‌لک د گوتنا من بگه‌هن.

۱۱- خودایین من، من زۆرداری ل نه‌فسا خو کرییه، قیجا تو قی گون‌هه‌ی بو من ژئ ببه.

۱۲- خودایین مه، مه باوه‌ری ب وئ کیتایین ئینا یا ته ه‌نارتی، ومه دویکه‌فتنا پیغه‌مبه‌ری ته س‌لاڤ لی بن کرییه، قیجا تو مه بکه ژ وان یین شاه‌ده‌یی ب ته‌وحیدئ بو ته و ب پیغه‌مبه‌رینییی بو پیغه‌مبه‌رین ته داین.

۱۳- خودایین مه، مه خو ه‌یلا ب هیقییا ته ب تنی قه، ومه کاری خو ه‌لپسارته ته، خودایین مه، تو کافران ب سه‌ر مه نه‌ئیکه قیجا نه‌و چه‌نده بو مه بته فتنه د دینی دا. و ب دلۆقانییا خو تو مه ژ ملله‌تی کافر رزگار بکه.

۱۴- خودایین مه، تو گون‌هه‌ین مه، وئو زنده‌گافییا ژ مه ده‌رکه‌فتی د کاری دینی مه دا بو مه ژئ ببه، وپیین مه موکم بکه ؛ دا ئەم ژ شه‌ری د‌ورژمنی خو نه‌ره‌قین، ومه ب سه‌ر وان بیخه یین باوه‌رییی ب ته‌وحیدا ته وپیغه‌مبه‌رینییا پیغه‌مبه‌رین ته نه‌ئینای.

۱۵- خودایین مه، تو دلۆقانییه‌کی ژ نک خو بده مه، کو مه پی رابگری، و ژ خرابییی بیاریزی، وتو رپکا دورست یا کو مه دگه‌هینته

وی کارئ تو حەز ژئ دکهی ل بەر مە ب ساناھی بیخە ؛ دا ئەم ببینە
ژ وان سەرراستین ری ل بەر خۆ بەرزە نەکری.

۱۶- خودایئ من، ئەز خۆ ب تە دپارێزم ژ سەردابرن ووەسواسا
شەیتانان، یا کو بەری مرۆفی ددەتە نەحەقیی و خرابکاریی و پاشقەلیدانا
ژ حەقیی، و ئەز خۆ ب تە دپارێزم - خودایئ من - کو ئەو د کارەکی
ژ کارین من دا ئامادە بین.

۱۷- خودایئ من، گونەهان بو من ژئ ببە دلۆقانیی ب من ببە؛
وتو چیترین دلۆقانکاری بو وی یئ گونەه کرین، تو تۆبا وی قەبویل
دکهی و ئەوی سەرا گونەهان عەزاب نادەی.

۱۸- خودایئ مە، تو د دنیا یئ دا سلامەتیی و رزقی وزانینەکا
ب مفا، و کارەکی قەنج بدە مە، و ل ئاخەرتی بەحەشتی بدە مە، و عەزابا
ئاگری ژ مە دویر بکە.

۱۹- خودایئ مە، مە گوە ل وئ بوو یا تە ب وەحی ەنارتی، و مە
گوهدارییا وئ ەمییی کر، مە هیثییە تو - ژ قەنجییا خۆ- ل مە
ببۆری، چونکی تویی یئ تە ئەم ب قەنجییین خۆ ب خودان کرین،
و ژقینا مە بو نک تە ب تئییە.

۲۰- خودایئ مە، ئەگەر تشتەکی تە ل سەر مە فەرکری مە ژ بیرکر،
یان ئەگەر ئەم خەلەت بووین و مە تشتەک کر یئ تە ئەم ژئ داینە پاش تو
ل مە نەگرە، خودایئ مە، و تو بارەکی ب زەحمەت یئ ئەم نەشییی ژ وی
یئ تە ل گونەه کارین بەری مە کری ل مە نەکە، خودایئ مە، و تو بارەکی
گران ژ داخوازی و گرفتاریان یئ ئەم نەشییی ل مە نەکە، و تو گونەهین
مە ژئ ببە، و عەببیت مە قەشپەرە، و قەنجییی د گەل مە بکە، تو خودان
وسەرکاری مەیی، قئججا تو مە ب سەر وان بیخە یین باوهری ب دینی تە
نەئینای و کافری ب ئیکینییا تە کری، و پێغەمبەری تە موخەممەد سلاڤ

لئى بن درهوين دهرتختى، وتول دنيايى وئاخرهتئى مه ب سهر وان بيخه.

۲۱- خودايى مه يئى ته منهت ل مه كرى وبهرئى مه دايه دينئى خو، تولدلين مه دسهدا نهبه، و ژ قهنجييا خو تو دلوقانييهكا بهرفره بدهمه، هندی توبى تو پر قهنجيبي ددهئى: دان وقهنجييا ته گلهكه، ههچيبي ته بقتت يئى هژمار تو ددهئى.

۲۲- خودايى مه ته ئەف عهرد وعهسمانه ژ قهستا نهئافراندينه، تو ژ وئ چهندي يئى پاك وپيروژى، قئيجا تو عهزبا ئاگرى ژ مه دوهر بيخه. خودايى مه، تو مه ژ ئاگرى رزگار بكه، چونكى هندی توبى -ئهى خدا- ههچيبي تو ژ بهر گونههين وئ وئ بيه ئاگرى ئهو ته ئهو پروى رهش وشهرمزاركر، وگونههكارين زوردار چو پشتهشان بو خو نينن كو عهزبا خودئى ل رۆژا قيامهتئى ژ وان پاشقه لئى بدن. خودايى مه، هندی ئەمين مه گوهل گازيكهركى بوو -كو پئغهمبهري ته موحهممده سلاش لئى بن- وئ مرۆف گازى دكرن دا باوهريبي ب ته وتهوحيدا ته بينن، وكارى ب شريعهتئى ته بكنن، ئينا ئەم د بهرسقا گازييا وئ هاتين، ومه باوهري ب پهياما وئ ئينا، قئيجا تو گونههين مه ژئى بيه، وعهبيين مه قهشيره، ومه ب باشان را بگههينه.

۲۳- خودايى مه، تو وئ بده مه يا ته ل سهر ئەزمانين پئغهمبهرين خو پهيمان پئى دايه مه ژ سهركهفتن وتهوفيق ورتينشادانئى، و ل رۆژا رابوونئى تو مه شهرمزار نهكه، هندی توبى تو يئى مهردى وتول پهيمانا خو يا ته دايه بهنيبين خو ليثه نابى.

۲۴- خودايى مه، مه باوهري ب ته ئينايه قئيجا تو گونههين مه بو مه قهشيره، ودلوقانيبي ب مه بيه، و تو چيتيرينئى دلوقانكارانى.

۲۵- خودایئ مه، تو مه ژ عهزبا جههنه مئ پرگار بکه، هندی عهزبا وئ یه ب خودانی قه دنویسیئت ووی بهرنادهت. هندی جههنه مه پیسه جهئ لی ئاکنجیوون وقه مانئیه.

۲۶- خودایئ من، تو بهرئ من بده هندی کو ئەز سوپاسییا قهنجییا ته بکه م یا کو ته د گهل من ودایابیتن من کری، وتو بهرئ من بده کرنا وی کارئ چاک یئ تو ژئ رازی بیی، وتو دووندهها من بو من چاک بکه، هندی ئەزم من ژ هه می گونیهیتن خو تویهیه، وئهز ژ وانم ییتن خو ب دهست ئەمر وفه رمانا ته قه بهرداین.

۲۷- خودایئ مه، تو گونیهیتن مه بو مه ژئ بیه، وگونههان بو وان برایتن مه ژئ بیه ییتن بهری مه باوهری ئینای وچووین، وتو کهرب ونهقیانه کئ بو یه کی ژ خودان باوهران نه که د دلین مه دا، خودایئ مه هندی تویی تو ب به نیییتن خو یئ مهره بانئ، وتو ب وان یئ دلۆفانکاری.

۲۸- خودایئ مه، تو روئناهییا مه بو مه پیک بینه هتا ئەم ژ پرا صراگئ ده رباز دبین، ودچینه بهحه شتی، وتو گونیههان بو مه قه شپیره، هندی تویی تول سهه رهه تشته کی یئ خودان شیانی.

۲۹- خودایئ مه، هندی ئەمین مه باوهری ب ته ئینایه، ومه دوپچوونا پیغه مبهرئ ته موحه ممه دی -سلاف لی بن- کرییه، قئبجا تو وان گونیهیتن مه کرین بو مه ژئ بیه، ومه ژ عهزبا ئاگری بیاریزه.

يا رهب . . يا رهب

(۱)

حمد بۆ وى خودايى بن يى بهرى مه دايه همدا خو، وئهم كرينه
ژ وان كهسان يين ب همدا وى شوکرا قهنجيا وى دکهن، ئەو خودايى
دينى خو بۆ مه هلبژارتى دا بېته رېک وبهري مه دايى، همدهکا وەسا
ئەو بگههينه رازيبوونا وى وئەو پى ژ مه رازى بېت.

يا رهبىي حمد بۆ ته بت كو ته ههيشا خو يا پيروژ، ههيشا قورئانى،
ههيشا پاڤژكرن وداقوتانا ژ گونهان دايه مه، وته ئەو ب سهر ههمى
ههيشين دى ئىخستى ژ بهر وى بهايى زنده يى ته دايى، وته گرتنا وى
كربه رېكهك ژ وان رېكېن مه دگههيننه رازيبوونا ته، يا رهبىي تو
ب حەقى مەزنىا خو كهيه، تو تهوفيقا مه بده د قى ههيشى دا و د ههمى
هيشين دى يين سالى ژى دا كو ئەم حەرامى ته حەرام بكهين، وەلالى
ته حەلال بكهين، وتو هاريكاريا مه تيدا بكه كو ئەم دەست ودهف وچاڤ
وگاڤين خو ژ بى ئەمرىا ته بپاريزن، ووى بكهين يا رازيبوونا ته تيدا
هەبت، يا رهبىي تو گوهين مه ژ لهغوئ، وچاڤين مه ژ لههوئ، ودهستين
مه زورى، وئەزمانيت مه ژ زورى بپاريزه، وكارى مه يى بۆرى وى
بېت ژ مەدح وربائى دویر بکه، وئىخلاصى ب رزقى مه بکه..

يا رهبىي كا چاوا ته تهوفيقا مه دا كو ئەم د قى ههيشى دا -ههيشا
رههزانى- خو ژ وى حەلالى بدهينه پاش يى ته تيدا حەرام كرى، چونكى
ته يى حەرام كرى، وەسا تو هاريكاريا مه بکه ل سهر پشتدان وهيلانا
وان گوتن وكريان ژى يين ته ل قى ههيشى وههيشين دى ژى حەرام
كرين، يا رهبىي تو مه ژ وان بهخترهشان حسيب نهكه يين بارا وان

ژ پوژيټي همما بهس نهو نهو خو برسي وتيني دکهت، پوژيټي ژ حلالی دکهن وفتاری ل حهرامی دکهن، دهقین وان ژ خوارنی ب پوژينه بهلی نهزمانین وان ژ غهبيهتی وگوتنين سهقهت ودرهوی دبی پوژينه..

یا رهبيی تو ژ کهرهما خو ل قی ههيشی مه بکه ژ وان عهبدین خو یین چاک یین ته بو وی قهنجیټ بهرههف کرین یا ته سوز پی دایه وهلیین خو، ومه هیژای وی قهدرگرتنی بکه یا ته ژشان پی دایه وان یین لهز د طاعهتی ته دا کری، یا رهبيی ژ قهنجیا خو یا بی بهرانبهر، و ژ کهرهما خو یا ب ههروه مه بده د گهل وان خودان بهختان یین هه شهف ل قی ههيشی تو گهردهنن وان ژ ئاگری ئازا دکهی، د گهل نهمان و ب دویماهی هاتنا پوژین قی ههيشی تو گونههین مه ژی ب دویماهی بینه ونههیله، دا نهو دهمی دچت قریژا مه د گهل خو بیته، ومه ئیکجار پاقر بکهت.. نهگهر مه خو تیدا خوار کر تو مه راست بکه، ونهگهر نه ژ ری دهرکهفتین تو مه فهگهرینه راسته پیا خو، ونهگهر نفس وشهیتانی تیدا ب سهر مه دا گرت تو مه ژی رزگار بکه.

یا رهبيی تو پوژین قی ههيشی ب عیبادهتی مه بو ته تژی بکه، وشهقین وی ب طاعهتی مه بو ته پر بکه، هاریکاریا مه بکه ل سهر گرنا پوژین وی، وراپونا ل شهقین وی، دا ل وی پوژا نه ل بهر دهستی ته رادبینهفه پوژین قی ههيشی شاهدهیی ب غهفلهتی ل سهر مه نهدهن، وشهقین وی شاهدهیی ب تهخسیری ل سهر مه نهدهن.

یا رهبيی مه نهکه ژ عیبادهتکه رین ره مه زانی یین سالی ههيشهکی تنی ته دنیا سن، یین عهبدینیا وان بو ته و پیگیریا وان ب نهمری ته د گهل ب دویماهی هاتنا پوژین قی ههيشی ب دویماهی دنیته، مه بکه ژ وان یین ل هه می ده مین سالی لهزی د گوهداریا ته دا دکهن،

وبه‌رده‌وامیې د طاعتی ته دا دکهن، ئه‌ی خودانی شهف وړوژان، خودانی
سالی همیې.

(۲)

یا ره‌ببی حمد بۆ ته بت وه‌کی تو یی ژ هه‌ژی، یی ئیکی تویی کهس
به‌ری ته نه‌بوویه، ویی دویماهیې تویی کهس پشتی ته نابت، چاښ
ژ هندئ دکیمترن کو ته بیین، وئ‌زمان ژ هندئ بیزارترن کو وه‌صفا ته
ب تمامی بدهن.

حمد همی بۆ ته بت، هه‌ر تشته‌کی هه‌ی ته ب شیانا خو یا بی
توخویب ئافران‌دیه، ب مه‌شیئه‌تا ته ئه‌و بوونه خودان هه‌بوون، و ب ئ‌اراده‌تا
ته ئه‌و که‌فتنه سه‌ر پ‌کی، ب حه‌زک‌رنا ته هه‌ر ئیکی سه‌متا خو زانی،
وئ‌ه‌وی پاش که‌فتی بی ته نه‌شیت پیش بکه‌فت، وئ‌ه‌وی پیشکه‌فتی بی
ته نه‌دشیا ل پاش بمینت.

حمد بۆ ته بت، هه‌ر ئیکی رزقه‌کی ده‌سنیشان‌کری ته یی بۆ دانای،
نه‌که‌س هه‌یه بشیت وی کیم بکه‌ت، ونه ب که‌سی فه‌ دئیت وی زیده
بکه‌ت.. ووه‌کی وی رزقی ئه‌جه‌لا هه‌ر ئیکی ژ وان ته یا دانای، ب مرئی
ته ئه‌و همی بیزارک‌رن، هه‌چی پ‌وژا وی هات گاقه‌کی نه‌ پیشقه‌ دچت
نه‌پاشقه، حیکمه‌ت هه‌ر یا ته‌یه، وحبیه‌تی بارا مه‌یه..

یا ره‌ببی حمد بۆ ته بت، ئه‌گه‌ر ته به‌ری مه‌ نه‌دایا هندئ کو ئه‌م
بزاین همدا ته بکه‌ین، ئه‌م -وه‌کی وان یین ته نانیاسن- دا ژ رزقی ته
خوین وشوک‌را هنده‌کین دی که‌ین، دا د ناف قه‌نجییت ته دا رابین وروینین
ومننه‌تا هنده‌کین دی راکه‌ین، قیجا حمد بۆ ته بت کو ته خو ب مه‌ دایه
نیاسین، وحمد بۆ ته بت کو ته به‌ری مه‌ دایه هندئ ئه‌م همدا ته
بکه‌ین، حه‌مه‌کا وه‌سا مه‌ هند بلند بکه‌ت کو ئه‌م هه‌ژی رازیبونا ته

بین، ئەو رازیبونا تاریا قەبری ل بەر مه روهن بکەت، وریکا بەحەشتی
ل بەر مه ب ساناهی بیخت، رۆژا دلێ ساخلم ب تنی مفایی دگەهینتە
خودانی.

یا رەبیبی حەمد بۆ تە بت، تە هند رزقی حەلال وپاقر بۆ مه کره
قسەمەت کو ئەم دەرگەهی هەوجەیبی د ناڤهرا خۆ وەر ئیکتی دی دا ژبلی
تە بگرین، ئەمر تە ل مه کر.. دا طاعەتی مه بجەرپینی، ونەهی تە
ل مه کر.. دا شوکرا مه بجەرپینی، و دەمی ئەمری تە مه ب جە نهئینای
ومه خۆ ژ نهییا تە نه‌دایه پاش تە لەز د عقوباً مه دا نه‌کر، و تە غەزەبا
خۆ زوی ب سەر مه دا نهئینا، ب ره‌حما خۆ تە کەرەم د گەل مه کر، و
ب دلۆقانیای خۆ تە لیگرتنا خۆ پاش ئیخت، و تە دەستی قەنجیا خۆ بۆ
مه دریتزر وریکا کەرەما خۆ ل بەر مه قەکر، قیجا چاوا ئەم حەمدا تە
نه‌کەین؟ یان چاوا دی حەمدا تە کەین؟!

حەمد بۆ تە بت، چەند مه خۆ ژ ریکا تۆی دویر دئیخت تە هند
ئەم نیزیکی دکرین، ئەم ب لەز ب نک گونەهی قە دچوین و تە خوش ئەم
ب نک خیری قە دکیشاین، رۆژا مه قەستا بی ئەمریا تە دکر پەردەبی
ستارەیبی تە ب سەر مه دا دئینا خوار، و ئەگەر تە قیابا تو دشیای
شەرما مه د ناڤ عەبدین خۆ دا ببە، گونەهین مه ب نک تە قە بلند
دبوون وره‌حما تە ب سەر مه دا دهاتە خوار، سوننه‌تا خۆ د ئوممەتین
بۆری دا تە د گەل مه ب کارنهئینا، باری مه تە سڤک کر، و هند دەلیقەبا
لیقەبوونی تە دا مه کو ئیدی کەسەک ژ مه چو هیجەت نه‌بن ئەگەر ب
لایی هیلاکی قە چوو.

حەمد بۆ تە بت، وەکی مه‌لانیکه‌تین تە بین نیزیکی وپیغەمبەرین تە
بین خوشتقی ووه‌لیتین تە بین خودان قەدر حەمدا تە کری، حەمدەکا
بلندتر ژ هەر حەمدەکا هەبت، کا چاوا خودایی مه یی بلندتره ژ هەر

مهخلووقه كښ هه ۰۰ حه مده كا هند بت كو جهځ هه ر قه نجيه كا وى د گهل مه كرى بگرت، حه مده كا وهك قه نجيين وى يا بڼ دويماهى، حه مده كا بېته ټه گه را رازييونا وى، ورڼكا غه فراندنا وى، ورڼه را چوونا مه بو به حه شتا وى ۰۰ حه مده كا ټم پڼ ژ وه لڼ وى يڼ به خته وهر بڼينه هژمارتن، و ژ به خت ره شڼ سهر د اچووى بڼينه قافارتن.

(۳)

حه مد بو وى خودايى بن يڼ مه زنترين نعمت ب مه زنترين مروث ل مه كرى، كو سهر دارڼ هه مى پڼغه مبه ران، وسه ييدڼ هه مى مروقان بو مه هنارتى، دا ټهو بو مه بېته ټيمام وپڼشه وا ۰۰ ب هڼزا خو يا تشتهك -ټه گه ر چهند يڼ مه زن ژى بت- نه شڼت بڼزار بكهت، يان ټه گه ر چهند يڼ هوڼر ژى بت نه شڼت ژ ده ست ده ركه قت، وى ټم كرينه ټوممه تا دويماهيى ب هاتنڼ، يا به راهيى ب قه در وبه ايى ټه، يا كو شاهده ييى ل سهر ټوممه ټين به رى خو دده ت، ب موحه ممه دى -سلاڅ لڼ بن- ټم ب قه در ټيخستين، و ب مه ټهو ب هڼز ټيخستن.

يا ره بيى ۰۰ ره حم و دلوقانيا خو به رده وام دارڼ ژه سهر موحه مه دڼ ټه مين، و صه لات وسه لامڼ خو بڼ دويماهى به رده سهر پڼغه مبه رڼ خو يڼ راستگؤ، ټهوڼ ژ ناقبه را هه مى چيكر يان ته بو خو هلبڼارتى، دا بكه يه رڼناهى بو عه ردى كا چاوا ته رڼژ كره رڼناهى بو عه سمانى ۰۰ كليلا به ره كه تنڼ، وسه ركيشى خيڼڼ، ټهوڼ د رڼكا ته دا به خيلى ب چو ره نكيڼ خو گؤر ب كرنڼ نه كرى، خو ټيخسته بن ټه مرڼ ته، وپڼخه مه ت رازييونا ته نڼزيكترين مروثڼ خو ژ خو كر، و مروقان ييا دوڼر ترين كه سى ژ خو كر، د رڼكا ته دا دؤستينيا بيان يان و دوژ مناتيا خويان يان كر، و به رى وى ب تنڼ مال ته.

فەنابوون ژ خەزینین رهحما وی نهگرن، یی چو دیتن نهگههنی، وتشتی
 ناشکهرا وڤهشارتی ل نک وی وهکی ئیک، تو مه ژ وی روی رهشیی
 بیاریزه یا ژ نهگهرا کریتیین مه دگههته مه، ژ بهر وان گونههین مه کرین،
 ووان خرابییین ئەم زیده ب ناڤ ڤه چووین، تو نه ل دنیا یی ونه
 ل ناخرهتی شهرما مه د ناڤ بهنیین خو دا نه به، تویی بهنیین خو یین
 تو به کهر ب جوانی ستاره دکهی.

یا ره بیی.. ژ کهرهما خو تو مه دهوله مه ند بکه، و ب دانا خو یا بی
 منته وڤه برین تو مه ژ دانا عه بدین خو بی منته بکه، ب نیزیکیا خو
 تو مه ژ نهخوشی ودویراتیا ریکتی بیاریزه، دا چو ریده رکهفتی طه مه عیا
 خو نه بهنه تالانکرنا مه، ودا ئەم د گهل قهنجیا ته ههست ب غه رییا
 ریکتی نه کهین، وژبلی ب دهستقه ئینانا رازیبونا ته چو ئارمانجین دی
 نه دانینه بهر خو..

یا ره بیی ب رهحما خو تو مه ژ غه زهبا خو بیاریزه، و ب کهرهما خو
 تو بهرئ مه بده ریکا خو، ومه ژ شهیتانین جن وئسا وریکتین وان دویر
 بیخه، و نه گهر جاره کی -ژ لاوازا خو- مه تو ژ بیبرکی و خو ژ ته دویر کر تو
 مه ژ بیبر نه که و ژ خو دویر نه که، چونکی یی ژ ته دویر کهفت ژ ئیفله حی
 دویر دکهفت، ویی نیزیکی ته بت دی یی نیزیکی خیری هه میی بت،
 و سه رفه رازی دی بارا وی بت.

یا ره بیی هه ما ب ته به مروڤ دئیته پاراستن ژ موصیبه تین زهمانی،
 وداقین شهیطانی، و غه زهبا سولطانی، و ب دانا ته مروڤ ژ دنیا یی
 و خه لکی دنیا یی بی منته دبت، قیجا تو ژ بهر خرابیا کاری مه، مه
 ژ باشیا کاری خو بی بار نه که، ئەم (عه بدین) وژ بیبر کرن و سه رداچوون
 و گونه کاری بابه تی مه یه، و تو (ره بیی) عه فوو کرن ولیبۆرین و غه فراندن
 هیژای ته یه، و هه ر ئیک وی کاری دکهت یی بابه تی وی بت!

يا رهبيى ب پړناهييا وهجهيى ته ييى عهد و عهسمان گهش كرين
 ريشنگ دئينه سهر ريى، وخهلك ب هيدايت دكهشن، تو ب رهحما خو
 كهيه مه ژ پړناهييا خو بيى بار نهكه، يا رهبيى ههچيى تو پشتهفانيا وى
 بكهى نهيارهتيا كهسي زيانى ناگههينتى، ويى تو دهرگههيى كهرهما خو ل
 بهر شهكهى نهو د خه ما چريكيا مرؤقين قهلس نابت، ويى تو بهريى وى
 بدهيه هيدايتيى سهرداچوونا سهرداچوويان ريكيى ل بهر وى بهرزه ناكهت،
 قييجا تو ب عزهتا خو مه عهبدين خو پپاريزه، و ب كهرهما خو مه
 ژ غهيريى خو بيى منهت بكه، و ب هيدايتتا خو بهريى مه بده ريكا
 ههقيى.

يا رهبيى تو سلامهتيا دلين مه بكه د بيرئينا مهزنيا خو دا،
 ورحهتيا لهشين مه بكه د شوكرنا قهنجيىن خو دا، ورهوانيا نهزمانين
 مه بكه د وهصفكرنا مننهت وقهنجيىن خو دا، تو مه بكه ژ وان
 بهختهوهران يين بو ريكا ته گازی دكهن، و ژ وان خودان ئيغبالان يين
 بهريى خهلكى ددنه ريكا ته، و ژ وان چاك وخاسان يين تو بو خو هل
 دبثريى ونيزيكى خو دكهى.. (يا أرحم الراحمين).

(۵)

حهمد بو وى خودايى بت ييى ب هيتزا خو شهف وپوژ ئافراندين، و
 ب شيانا خو نهو ژيىك جودا كرين، وبو ههر ئيىك ژ وان توخويب
 ودهمهكيى دهسنيشانكريى دانايى، هندهكيى ژ پوژيى كيىم دكهت و دكهته د ناڤ
 شهقيى دا، وهندهكيى ژ شهقيى كيىم دكهت و دكهته د ناڤ پوژيى دا.. وى
 شهف دا، دا بهنيى وى تيىدا تهنا ورحهت ببن و تيىدا بنفن، وپوژ دا وبو
 وان روهن كر دا نهو تيىدا ل رزقيى خو بگهريىين، وكارى بو دنيا وئاخرهتا
 خو بكهن..

يا رهبيی حمد بو ته بت، ته بو مه سپیډه‌ییتن گهش ژ ناڅ شه‌څیټن تاري ورهش ئینانه‌دهر، خودایی رونا‌هیی تویی، ئهم وههر تشته‌کئی لی بوویه سپیډه ملکی ته‌ینه، عهرد وعه‌سمان، شهف ورژ، د گهل ههر تشته‌کئی د ناڅ وان دا لقی یان راوه‌ستای، ئهو ههمی ملکی ته‌ینه، ل سهر رزقی ته دژبن، و د بن حوکی ته داینه، کهس نه‌شیت وی قه‌ده‌را ته بو نفیسی بگو‌هوړت، یان وی ته‌دبیرا ته بو دانای څه‌گیړت، یان وی کارئ ته بو حه‌زکری وه‌گیړت.. ئه‌څه روزه‌کا دی هات وته ئهم گه‌هان‌دینئ، وته ئهو بو مه یان ل سهر مه کره شاهد، ئه‌گهر مه ب قه‌نجی پین‌سوازی لی کر ئهو ب باشی دی خاتری ژ مه خوازت، وئه‌گهر مه خرابی تیدا کرن ئهو دی پشت ده‌ته مه یا ره‌خنه‌گر.

يا رهبيی تو ب قه‌نجی وته‌وفیق وکه‌ره‌ما خو به‌ری مه تیدا بده باشی، ومه ژ ههمی ره‌نگین خرابیان بپار‌تزه، څی روزه‌ی بو مه بکه ژ وان روزه‌ان یین به‌حسی مه تیدا ب باشی د ناڅ ملیاکه‌تین ته دا ل عه‌سمانی و د ناڅ به‌نیین ته دا ل عه‌ردی به‌لاڅ دبت، یا ره‌بیی تو باری مه ل سهر وان ملیاکه‌تان سڅک بکه یین کارئ مه بی خراب ده‌ژم‌ین، ومه ب خرابیان ل نک وان شه‌رمزار نه‌که، سجلا قه‌نجی‌ین مه ئه‌څرۆ تو تزی بکه، وههر گاقه‌کا ب سهر مه دا دئیت تو بو مه بکه شاه‌ده‌کئی باش کو مه بی ئه‌مریا ته تیدا نه‌کریه.

يا رهبيی ژ ههمی لایان څه تو مه بپار‌تزه، ل پینش و ل پاش، ل چه‌پ و ل راست، ل ژیر و ل ژور، مه بپار‌تزه پاراستنه‌کا مه ژ گونه‌هه و بی ئه‌مریا ته دده‌ته پاش، و به‌ر ب هیدایه‌ت و گوهداریا ته څه دبه‌ت، یا ره‌بیی تو به‌ری مه بده وی کاری بی څیانا ته پین ب ده‌ست مه څه بیټ، ومه ژ وی کاری بده پاش بی غه‌زه‌ب ونه‌څیانا ته پیڅه دئیت، ل ئه‌څرۆیا مه و ل ههمی روزه‌ی وشه‌څیټن مه تو ته‌وفیقا مه بده بو کرنا وی کاری بی

تو ژئ رازی، ژ دوپکهفتنا سوننه تی، وخو دویرکنا ژ بیدعی، قیانا دینی، ونه قیانا باطلی، پشته قانیا حقیی و خودانین وئ، ونیشادانا ریکی بو بهرزه بوویان، وهاریکنا که سین پیتتی ولاواز..

یا ره بیی تو ئه قرۆ بکه یه ب بهرکه تترین پوژ ژ پوژین مه، وباشترین هه قال بو مه، وچیتترین دهم مه بوړاندی، مه بکه ژ کوما وان عه بدین خو یین ب رازیبوون قه ته شفت وپوژ د سهر دا ئینای، ئه وین شوکرا نعمه تا ته دکهن، و ب شریعه تی ته دانای پادبن وکاری پی دکهن، وخو ژ وی تشتی ددنه پاش یی ته نه هیا وان ژئ کری.

یا ره بیی ئه ز ته دکمه شاهد، وتو بهسی بو من شاهد بی، وئه ز ملیاکه تین ته وهلگرتین عهرشی ته ژی دکمه شاهد، وهه ر ئیکی ل عهر د وعه سمانان هه بت، کو من ب دلی ودهقی باوه ری ئینایه کو خودایی حه ق توب تنی یی، (لا إله إلا أنت)، وکو موحه ممه د -سلا ف لی بن- عه بدی ته یه وپیغه مبه ری ته یه، یا ره بیی ل سهر قی شاهد هیی مه به پیله ساخ هندی پوژ دک د ژیی مه دا مابت، و ل سهر قی شاهد هیی مه بمرینه ده می پوژا مه ئا فا دبت، و ب قی شاهد هیی به ری مه بده به حه شتی پوژا ئه م تیدا قه ستا لیقاا ته دکه ین.

(۶)

ئهی خودایی گریکین ئاسی ب ته قه دبن، ودژواریا ته نگا قیان ب ته دشکین، ئهی خودایی هی قیا دهرکهفتنا ژ گرفتاریان مه ب ته ب تنی ههی، هه ر تشته کی ئاسی ل بهر شیانا ته یی ستوخواره، وهه ر پیکه کا ب ساناهی بت ته ب که ره ما خو ئه گهرین وئ ل بهر مه یین خوشکرین، قه ده را ته ب هه ر تشته کی بووی یان دی بت گه ریایه، لهو که سی چو هی ز وشیا نه ک بهر انبه ر (مه شیئتا) ته نه بوویه ونه مایه ..

تویی یی د تنگایان دا هوار دچنه نک، و د نهخوشیان دا دوعا ژئی دئینه کرن، ده می چو ری نه مینن بهر دمینه ل ته، وگافا ده رگه هه می هاتنه گرتن قهستا ته دئیتنه کرن، خه م نائیتنه لادان ونه خوشیه ک نائیتنه پراکرن نهو نه بت یا ته هزکری، وباره کی گران بیی مه شیئه تا ته نائیتنه سفک کرن.. یا ره بیی حالی مه ل بهر ته یی قهشارتی نینه، وزانینا ته ب دخواز و مرادین مه یا دویر نینه، بار یی گران بووی وتو دزانی، ونه خوشی یی دؤرا ل مه گرتی وتو ب تنی یی دشیی وئ پراکه ی وخوشیه کی پیشقه بدانی.. یا ره بیی کا چاوا ته ب قهدهرا خو حال ل مه تنگ کر ب کهرهما خو تو وی ل مه فرهه بکه.

یا ره بیی تشتی ته ئینا کهسه ک نینه بزفرینت، ویی ته زفراندی کهسه ک نینه بشیت وی بینت، ده رگه هی تو بگری ب کهسی قه نائیت قه کهت، ویی تو قه که ی ب کهسه کی قه نائیت بگرت، یی تو پشته فانیی بو بکه ی کهسه ک نه شیت وی شه رمزار بکهت، وکارئ تو ب ساناهی بیخی کهسه ک نه شیت ب زحمهت لی بکهت، ههوارا مه تویی.. ب هیز وشینا خو ده رگه هی فرهه جی ل بهر مه قه که، ریکی ن خیری وبه خته وه ریی نیشا مه بده و ل بهر مه ب ساناهی بیخه، ب کهرهما خو مه نه بیخه بن باری خه م وکوفانان، رحه م و دلوقانیه کا بهر فرهه ژ نک خو ب سهر مه دا بینه، وریکا ده رکه فتنا ب ساناهی ژ هه ر تنگافی ونه خوشیه کا هه بت بکه بارا مه، پشته فنان وهاریکار به بو مه، مه ژ هه می ئاتاف وبه لایان بیاریزه نه گه ر چ نه م ژ هه ژئی وئ چهندی نه بین ژئی، نه ی خودانی فه صل وقه نجیا مه زن.

یا ره بیی نه م خو ب ته دپاریزین ژ دژواریا قه لسیی، وفوریا نا کهریی، و ب سهر قه هاتنا سه سویدیی، ونه مانا سه بری، وکیمبوونا قه ناعه تی، وخرابیا نه خلاقی، وئاریانا دلچوونان، ودوبکه فتنا هه وایی

نهفسی، وپشتدانا هیدایهتیی، وکفتنا د غهفلهتیی دا، وحهژیکرنا زولمی،
 و ب چوقه‌نه‌گرتنا گونیهان، وچاقلیکرنا به‌طرانان، وکیمکرنا هه‌ژاران،
 وهیلانا شوکری سهران وان قه‌نجییین ته داینه مه، یا ره‌ببی تو مه نه‌که
 ژ وان به‌ختره‌شان ییین پشته‌قانیان زالمان دکهن، وخه‌لکی بو‌ریکا وان
 گازی دکهن، ونه‌یاره‌تیا خودانیین حه‌قییی دکهن نه‌گهر خو‌ئو دکیم وغه‌ریب
 وین ده‌ست ژیی بن.. یا ره‌ببی تو مه نه‌که ژ وان نه‌زانان ییین ب گه‌له‌کییی
 دسه‌ردا دچن، وحه‌قییی ب مه‌زنان دنیاسن، وبی زانین به‌ر ب زانینی شه
 دچن، یا ره‌ببی تو مه نه‌که ژ وان بی به‌ختان ییین دلین وان تژی غش
 وفیلبازی د دهر حه‌قا به‌نیین ته دا، وتو مه نه‌که‌یه ژ وان ییین ئی‌عجابه
 وان ب کاری وان هیقییا ل به‌ر سنگی وان پان وفره‌ه دکه‌ت، ئم خو
 ب ته دپار‌تیزین کو ئم ژ وان که‌سان بین ییین نه‌گهر مانه ب تنی د گهل
 وی تشتی ته حه‌رام کری پی لی بدانن، یان نه‌گهر شه‌یطانی یان
 سولطانی ئو بو‌خوشییین نه‌رزان گازی کرن ب نک شه بچن وخو
 ب ده‌ست شه به‌رده‌ن.

(۷)

یا ره‌ببی.. مالکی قی‌ی عالمی، خودانی دنیایی وئاخه‌تیی، تویی
 هیقی وئومید ل روژا مه‌زن، ده‌می روژ دئیته هنداقی سهران، ومروث
 د خوهی را دمینن، ده‌می ته‌نگافی دگه‌هته دویماهییی، و ژ به‌ر ترس
 وسه‌می دل ژ جهی خو‌ دئینه‌ده‌ر، ورح دگه‌هته گه‌روی، یا ره‌ببی ئم خو
 ب ته دپار‌تیزین کو وی روژی که‌یفا نه‌یاران ب مه بی‌ت، یان ده‌ستین مه
 ژ خوشتیان بینه فه‌قه‌تانندن..

یا ره‌ببی تو مه ژ ژیارا دژوار بپار‌تیزه، ومرنا به‌ری خو‌کارکرنی نه‌که
 بارا مه، مه ژ خه‌م وحه‌سره‌تا مه‌زن، و ژ موصبیه‌تا بی دویماهی

ل ئاخره تی پپاریزه، ب رهحما خو یا بهرفرهه تو مه نهکه ژ وان بی ئیغبالان یین وی رۆژی خوزیان رادهیلن کو بینه ئاخ، یان جارهکا دی ل دنیایی زقریبانه فه دا بانه ژ مروقتین چاک.

خودایی کهرهمی.. حمد و مننهت ههر بو تهنه، وقهنجی ودان ههر کاری تهیه، یا رهیبی ئەگەر هیقیا رهحما ته نهبت مه چو ری نینن، لهش یی لهغهره.. چهرم یی نازکه.. ب ئیک نقویونا د ئاگری دا گهه وئوصال دئ بژکن، لهش دئ پرت پرت بت وحهلیت، هنگی کهسهک نابت د ههوارا من بیت و من رزگار بکهت، یا رهیبی ئەگەر هنگی ئەز تهحه ممولو عهزابا جههنه می بکهم ژ، دئ چاوا صهبری ل سهر دویرکهفتنا ژ ته کهم، ئەگەر شیانا دیتنا رویی زهبانیان من ههبت ژ، چاوا ههدارا من دئ ئیت کو رویی ته نهبینم.. یا رهیبی داخوازا من ژ ته ئەوه وی رۆژی چاف پوهنی بارا مه بت، یا رهیبی ل وی رۆژا روی رهش دین تو مه روی سپی بکه، ل وی رۆژا سههما مهزن ب سهر خه لکی دا دئیت تو مزگینیا مهزن بده مه، حمد بو ته بت.. چو جارن ته ئەم ژ خو بی هیقی نهکرینه، دوعا یین مه ته ل ناف چاقین مه نه داینه، ودهرگههی خو ته ل بهر نهگرتیه..

یا رهیبی خوشووعا ئیمانئ تو ب رزقی مه بکه، نهکو خوشووعا شهرمزاریی د ئاگری دا، ئەی خودایی ئیکانه، یی نه ژ کهسی بووی ونه کس ژ بووی، ونه وهکی کهسی، ئەگەر تو نهی کیه دئ شیت د ههوارا مه ئیت؟ ئەگەر رهحما ته نهبت ب چ ری ئەم دئ گههینه خیرا دنیایی وئاخره تی؟

یا رهیبی ئەم داخوازا لیبۆرنا ژ وان گونههان دکهین یین مه تویه ژ کری، پاشی ئەم لی زقرینه فه، وئم داخوازا لیبۆرنا ژ ههر خیرهکی دکهین یا مه بو ته کری وتشتهکی دی یی نه بو ته تیکهل بووی، یا رهیبی

ب حلما خو تو ل زولما مه بيوره، ئەي خودايي چو داخوازكه‌ران بي هيشي نه‌كەت، ئەي خودايي هند بلند بووي كو كهس د سەردا نه‌بت، وهند نزم بووي كو كهس ژ وي ني‌زيكتر نه‌بت، ره‌حمي ب مه بيه، ئەي خودايي ئاگر بو ئيبراهيمي ساركري، وده‌ريا بو موساي كه‌لاشتي، و ب كه‌رهما خو نه‌هنگ بو ييونساي كربه پاريزقان، ب ره‌حما خو ئاگري فتنين دنيايي ل به‌ر مه سار بكه، ومه ژ ده‌ريايا ب سه‌هما ئاخه‌تني ب سلامه‌تي ده‌رباس بكه، ومه بگه‌هينه كنارني ته‌ناهيي ل به‌حشتا خو يا به‌رين.

يا ره‌بيي ئەقه جه‌ وده‌مي خو پاراستنا ب ته‌يه ژ ئاگري، ئەقه ئەو عه‌بدني ته‌يه هه‌وارين خو دگه‌ينته ته، يي ئعترافي بو ته ب گونه‌ها خو دكه‌ت، و ب تو‌يه‌كرن قه ب نك ته‌قه دئيت، عه‌بدني ته ئەوي ژ ته پي‌تته‌تر كه‌سه‌كي نايينت گونه‌ها وي ژني به‌ت، وشكه‌ستنا وي شه‌گرت، ولاوازيا وي ب هيتز بكه‌ت، وخه‌ما وي راکه‌ت.. (يا الله) تو ئەوي رو‌يي وي بو ته ب سو‌جده داناي ب ئاگري نه‌سوژه، و ب شه‌رمزاريي ره‌ش نه‌كه، ئەوي د دنيايي دا سه‌ريي خو د ناڤ عه‌بدان دا بو ته يي نزم كري، قئي‌جا تو ب كه‌رهما خو وي ل ئاخه‌تني سه‌ربلند بكه.

(٨)

حه‌مد بو وي خودايي بن يي ئەز ژني ب هيشي، و ژ وي پي‌تته‌تر ئەزي ژ كه‌سي دي ب هيشي نينم، چونكي هه‌ر كه‌سي هه‌بت ژبلي وي هيشيا من ب جه‌ نايينت.. حه‌مد بو وي خودايي بن يي قه‌نجي‌ين وي ژينا من هه‌مي شه‌گرتي، ئەوه خوداني قه‌نجي ونعمه‌تان..

يا ره‌بيي هه‌ر جاره‌كا ئەم د ناڤه‌را دو كي‌ماسيان دا پراوه‌ستياين، ئيك بگه‌هته ديني مه ويا دي بگه‌هته دنيايا مه، تو وي كي‌ماسيي بگه‌هينه وي يا فه‌نا ژني دگرت، وتامميي بده وي يا به‌رده‌وام دمينت..

وئەگەر بەرئى مە كەتە ئىك ژ دو رېكان: رېكەكى رازىبونا تە تىدا بت ويا غەزەبا تە تىدا بت، تو مەيلا مە بدە سەر وئى رېكى يا تو پى ژ مە رازى دى، ومە ژ وئى رېكى سست بکە يا تو پى ل سەر مە ب غەزەب دى، وتو مە نەهیلە ب هيقيا نەفسا مە وھلبژارتنا وئى قە، چونكى ئەگەر تەوفىقا تە نەبت ئەو خرابى ونەحەقىيى ھل دېژىرت..

يا رەببى تە ژ لاوازيى ئەم ئافراندينە، وئەگەر ب تە نەبت مە چو ھىز نابن، قىچا تو ب تەوفىقا خۆ پىشتەقانىا مە بکە، و ب ھارېكاريا خۆ بەرئى مە بدە رېكا راست، وروپى مە ژ وى كارى وەرگىرە يى دژبەرى قىانا تە بت، وتو شىانئى نەدە ئەندامەكى لەشى مە كو بى ئەمريا تە بکەت.

يا رەببى تو نەپىنىين دلين مە، ولفىنىين ئەندامين مە، وسقكە دىتئىن چاقئىن مە، وگوئىنئىن ئەزمانين مە، بکە د وان کاران دا يىن خىرا تە پى دگەھتە مە، دا ئەم ژ دانا خەلاتى تە يى باش بى بار نەبىن، وھەژى جزادانا تە يا دژوار نەبىن.

يا رەببى ئەگەر تو ھەز بکەى ژ قەنجيا خۆ دى مە عەفوو کەى، وئەگەر تو ھەز بکەى ب داديا خۆ دى مە عەزاب دەى، قىچا تو منەتى ل مە بکە وعەفووا خۆ ل بەر مە ب ساناهى بىخە، و ب لىبۆرنا خۆ مە ژ عەزبا خۆ بپارپزە، چونكى مە تاقەتا داديا تە نىنە، و رزگاريا کەسى ژ مە بى لىبۆرنا تە نابت.

ئەى دەولەمەندى ژ ھەر ئىكى دەولەمەندتر، ئەقە ئەم عەبدىن تە ھەژارپن دانا تەينە، ب دانا خۆ يا بەرفرەھ تو شکەستنا مە قەگرە، وھىقيا مە ژ خۆ نەپرە، دا تو مە ئەم ئەو پىن ب تە دلخۆش بووين بەختپرەش نەکەى، و پىن چاش ل رەحما تە بىبار نەکەى، چونكى ئەگەر تە

ئەو د گەل مە کر هیقی دئی مە ب کئی مینت، یان بەرئ مە دئی مینتە
ل دەرگەهئ کئی؟

پاکی ومەزنی هەر بۆ تە بن، ئەم ئەو موحتاجین رهحما تەینە یین تە
سۆز دای تو د ههوارا وان بچی، ئەو تەنگاڤین یین تە پەیمان دای تو وان
ژ تەنگاڤیی خلاس بکە، وتشتی ژ هەمی پتر هێژای تە ئەو تە
رهحمئ ب وان ببە یین رهحم ژ تە خواستی، و د ههوارا وی بچی یین
ههوارین خۆ گەهان دینە تە، قیجا تو رهحمئ ب مە ببە دەمی ئەمێن ههزار
قەستا دەرگەهئ تە دکەین، و ب قەنجیا خۆ مە دەوله مەند بکە دەمی ئەم
دئینە بەر دەستی تە..

(۹)

ئەئ ئەو خودایی زکری وی شەرەف بۆ وی کەسئ زکری وی بکەت،
وشوکرا وی سەرکەفتن بۆ وی کەسئ یئ شوکرا وی بکەت، وطاعەتی وی
پرزگاری بۆ وی کەسئ یئ طاعەتی وی بکەت، دلین مە وه لی بکە
زکری تە ب تنئ بکەن، ئەزمانین مە وه لی بکە شوکرا تە ب تنئ
بکەن، وهمی ئەندامین لەشی مە وه لی بکە طاعەتی تە ب تنئ
بکەن.. ئەگەر تە حەز کر دەرگەهرا مانا مە ل قئ دنیایی بگەهتە
دویماهیئ، وبەلگئ مە زەر بیت، ورۆژین ژیی مە بقەتیین، وگازیا تە یا
کەسەک نەشین قەگەرینت بگەهتە مە، بەرپرئ دویماهیئ یئ ملیاکەتین
تە ل سەر مە دنقیسن بکە تۆبەیهکا ژ دل یا هەمی رەشە بەرپرئ بەری
خۆ سپی دکەت، تۆبەیهکا وەسا یا مە هەژئ هندئ بکەت کو تو
ستارەیی خۆ ب سەر مە دا بینئ، وشەرما مە د نائف عەبدان دا نەبەئ
رۆژا تو وان هەمیان ل مەحشەری کۆم دکەئ، رۆژا تو نەینین خەلکی

ٹاشکھرا دکھی، ویا دلین وان بہرچف دکھی، ئەی خودایئ تو د گازیا وان
دچی بین ھوار دکھنہ تھ.

یا رھبئی سئ تشت ھنہ ئەزمانئ من دگرن دەمی من دقیت
خواستنی ژ تھ بکھم، وتشتھک ھییہ ھەر وھەر من پال ددھت کو ئەز
خواستنی ژ تھ بکھم، ئەو ھەر سئ تشت ئەقنہ: تھ ئەمر ل من کر بوو
ومن ئەمرئ تھ ب جھ نہئینا، وتھ نہییا من کر بوو ومن خوئ نھدا پاش،
وتھ قھنجیئ مھزن د گھل من کر بوون ومن ب دورستی شوکرا وان نہ کر..
وئو تشتی من پال ددھت ئەقھیہ: من یئ زانی کو تو رویئ خو ژ وی
کھسی ناوہرگپری یئ قھستا تھ بکھت وھزرا باشیئ ژ تھ بکھت ئەگھر
بارئ وی چھندی گران ژئ بت ژ گونھان..

یا رھبئی، ئەقھ ئەز ب شکھستن قھ ل بہر دھرگھئی عززتھ تھ یئ
راوھستایمھ، ب شھرم قھ ئەزی ھو جھ ییا خو دگھھینمھ تھ، ئەز ئەترافی
دکھم کو تھ خسیریئ ئەزمانئ منئ گرتی، ئەز ئەترافی دکھم کو ئەمرئ تھ
من ب جھ نہئینایھ، وخو ژ نہییا تھ نہدایھ پاش، وشوکرا قھنجیا تھ
ب دورستی نہ کر یھ، بہلئ من ھیقیھکا مھزن ب رھما تھ یا ھئی، پاکی
وپیروزی بو تھ بت، چاوا ئەز یئ ب ھیقی نہبم وتھ دھرگھئی رھما خو
ل بہر من یئ قھ کری؟ چاوا ئەزئ ب ھیقی نہبم وئھز دزانم کو ھندی
گونھین من دمھزن ژئ بن رھما تھ مھزنترھ؟ چاوا ئەزئ ب ھیقی نہبم
وتھ یئ گوئی: ﴿قُلْ یَعْبَادِیَ الَّذِیْنَ اَسْرَفُوْا عَلٰی اَنْفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوْا مِنْ رَّحْمَةِ
اللّٰهِ اِنَّ اللّٰهَ یَغْفِرُ الذُّنُوْبَ جَمِیْعًا﴾.

ئە ی خودانی رھمەتی وھ صفی تھ رھبئی ئەرھمھ
ئەز گونھھکارم گھلھک موحتاجی ئیحسانا تھمھ
بیڈھرا لوطفا تھ عامھ دۆست و دوژمن چوونھ سھر
کھس وھکی من ھو جھ نینھ ئەز فھقیر و بھندھمھ

ئەى خودايى رحما وى بەرى غەزەبا وى پاكرى، مە نە ژ وان پتر بى
ئەمرىا تە كرە بىن رحم تە پى برى، ومە نە پتر زولم ل خو كرىبە ژ وان
بىن تولى بوړى، ومە كارەكى مەزنتر ژ وان نەكرىبە بىن توپەكرى وتە
توفا وان قەبوپل كرى.. ل قى جەبى، ل قى دەمى، ب دلەكى پەشيمان قە
ل سەر وى كارى خرابى ژى چىبووى، بى شەرمزار ژ بەر وى بى ئەمرىا
ژى چىبووى، بى زانا كو لىبوړىن ژ ھەر گونەھەكا ھەبت ل بەر تە يا
ب زەحمەت نىنە، بى پر باوەر كو ژ تە پىقەتر كەسەك نىنە گونەھان
ب غەفرىنت، ئەز ھىقىدارى رحما تەمە وكو تو تەوبا من قەبوپل بكەى،
وئەو گونەھىن ئاشكەرا وقەشارتى بىن من كرىن تو بو مە ب غەفرىنى.

(۱۰)

يا رەببى، ئەى خودايى داخواز دچنە نك، وداخوازان ب جە دىنت،
ئەى خودايى ژ ھەمى كەسان بى منەت وكەس ژ وى بى منەت نابت، بى
پسىارپىن پسىاركەران خزىنەبىن رحما وى خلاس نەكەن، ودوعا بىن
دوعاكەران وى ناوہستىن، يا رەببى، توبى ئەو دەولەمەندى خو ژ ھەمى
مەخلووقاتى بى منەت كرى، وئەو ھەمى فەقىرىن دانا خو كرىن، ھەر
كەسى مرادەك ھەبت قەستا دەرگەھى تە دكەت، وھەچى ھىقىھەك ھەبت
بەرى وى دمىنتە ل تە، وى بو قەتاندا ھەوجەبىبەكا خو بەرى خو داىە
ئىكى دى ژبلى تە، يان ئىكى دى بو خو كرىبە رىك بو نك تە، ئەوى خو
ژ تە بىيار كر، وقەنجيا تە ژ دەست خو كر.

يا رەببى، ئەگەر جارەكى ژ بەر ھەوجەبىبەكى ژ ھەوجەبىن دىباى رى
ل بەر من ھاتەگرتن، تو ھند صەبرى وھشبارى بدە من كو ئەز خو
ھەوجەى ئىكى وەسا نەكەم كو ئەو ژى وەكى من ھەوجەبىن خو دگەھىنتە
تە، تو ھند باوہرى بدە من كو ئەزى موحتاج خو ھەوجەى موحتاجەكى

وډکي خو نه کهم، تو هند هیږی بدهمه من نهز خو ل بهر ته نگاڅیان بگرم
هتا رهحما ته من را دگهت..

یا ره بی، تشتی ئەم پسارا وی ژ ته دکهین، ئەگەر چەندئ یی مەزن
ژی بت، ل بهر شیان ومهردینیا ته یی بچوبکه، تشتی ئەم دانا وی ژ ته
دخوازین ئەگەر چەند یی ب زهحهت ژی بت، ل بهر کهرهما ته یی ب
سانا هیه، یا ره بی ئەز نه ئیکه مین کهسم داخوازی ژ ته دکهم وتو
داخوازی وی بۆ ب جه دئینی وئهو یی نه ژ هه ی، وئز نه ئیکه مین
کهسم پسارا خو دئینته بهر دەرگه ی ته وتو قهنجی د گهل دکه ی وئهو
یی موسته حقه ی دانئ نه بت.. یا ره بی، ته فرمانا ل مه کری ئەم
دوعایین خو ژ ته بکهین، و ته سوژا دایه مه کو تو د بهرسقا دوعایین مه
بی، یا ره بی ئەقه مه فرمانا ته ب جه ئینا، وتو نه ئەوی یی سوژا
خو ب جه نه ئینی، یا ره بی تو د گازی مه وهره، وبه رسقا مه بده،
رهحمی ب لاوازی مه بیه، وهیثیین مه ژ خو نه پره، ههوجه یین مه بۆ مه
ب جه بینه، وهه ناسته نگه کا دکه فته ریکا مه ل بهر مه ب سانا هی
بیخه، مرادین مه حاصل بکه، قهنجیا ته یه صه برا مه دئینت، ودانا ته یه
که یفا مه دئینت، تو یی مراد مه نه زقرینه قه:

سائلی قهستا ته کر شه ئنی ته نینه دهر بکه ی

خاسمه عه بدی مفلسی بی مال وزیر وده ره مه

ظولم وجورم وسهر که شی وعصیان هه می طهبعی منن

عه دل وفه ضل وجود ورهحه ت بۆ ته شه ئنن ئەف هه مه

ئە ی خودای ب گون هه کار ب رهحما وی داخوازی ژی دکهن، ومرو قین
بیرئ وته نگاڅ ب قهنجیا وی دلئ خو خو ش دکهن، تویی صه برا غه ربیان
ب ته دئیت، وهیثیا هه ژار وده ربه دهران ب ته گهش دبت، تویی یی هه ر
تشته کن هه ی ب رهحم وعلمی خو ته شه گرتی، وهه ر کهسه کی هه ی

پشکهک ژ قهنجيا خو ته داين، توبى يي عهفوا وى ژ عقوبهيا وى بلندتر، ورهحما وى ب غهزبا وى ب لهزتر، ودانا وى ژ ستاندنا وى پتر، يا رهبي رهحمي ب قى عهبدى خو بيه يي خو وهستاندى د دوکارنا ژ ته دا، ووى شهرمزار نهکه يي ژ ته پيښه تر کهسهک نهههى دانى ژئ بخوازت، ووى بي هيڅى نهکه يي ژ دهگههى ته پيښه تر چو ههوارگهه بو خو نهنياسين..

(۱۱)

يا رهبي ته ب سالدوخهتي رهحمي خو يي ب مه دايه نياسين، و ته يي ب مه دايه زانين کو عهفووکرن کارى تهيه، گهلهک عهيب مه ههبووينه ته نهو قهشارتينه وشهوما مه پي نهبريه، وگهلهک گونهه مه کرينه و ته پهردى ستارهيا خو ب سهردا بهردايه وئم پي نهههتکاندينه، وشهرمزاريان وان -د ناف بهنيپن خو دا- د ستويي مه دا داننايه، وکهيفا نهحهزين مه پي نهينايه، وئهگر ته قيا با تو دشياى وي چهندي بکهى وئهو دا عدالتهت بت ژ لايي تهفه، يا رهبي همد بو ته بت سهرا وي ستارهکرنى.. يا ئم پشتى هنگى خو ژ پاشقهبرني نهداينه پاش، بهلى د سهر هندي ژى را تو ژئ ليښه نهبووني!

حمد بو ته بت سهرا وى رزقي ته دايه مه ومه د بي ئهمر يا ته دا خهرج کرى و د گهل هندي ژى ته نهو ژ مه نهبرى، وريکا پهشيماني وليښه بووني ته ل مه نهگرتي، ب شهف ته دهستي خو بو مه فهکرى؛ دا ئم ژ گونههين روژي تويه بکهين، و ب روژ ته دهستي خو بو مه فهکرى؛ دا ئم ژ گونههين شهفي تويه بکهين، پاكي بو ته چهند تشتهكي عهجييه ئم شاهدهيي بو ته ل سهر نهفسا خو ددهين، ووان گونههکاريين مه د دهر حهقا ته دا کرين ئيک ئيکه دهژمييرين وئعترافي پي دکهين، وتول سهر

کارځ مه خو بېنفرهه دکه‌ی، وله‌زئ د جزادانا مه دا ناکه‌ی، وئه‌ف چه‌نده نه ژ بهر قه‌دره‌کيه کو مه ل نک ته هه‌ی، به‌لکي مننه‌ته‌ک تول مه دکه‌ی، ودا به‌لکي ئه‌م ل خو بزقړين.. ل ته بزقړين، و ژ بهر هندييه چونکي تو پتر حه‌ز ژ عه‌فووکړنا مه دکه‌ی ژ هندي کو تو مه عقووبه بده‌ی!

يا ره‌بي ئه‌فه گه‌رده‌نېن مه‌نه گونه‌هان توکا خو يا تي ئالاندي، ئه‌گه‌ر تو ب عه‌فوا خو ئازا نه‌که‌ی، ئاگرئ جه‌هنه‌مئ دئ پئ که‌فت، وئه‌فه پشتين مه‌نه ل بن بارئ خه‌له‌تيان يين خوار بووين، ئه‌گه‌ر تو ب ره‌حما خو وان راست نه‌که‌ی، جه‌هنه‌م تيرا وان هه‌يه.. يا ره‌بي ئه‌گه‌ر تول مه بيوري ومه ئازا که‌ی، ئه‌و نه ژ بهر هندييه چونکي ژ هه‌ژئ ليپورينا ته‌ينه، به‌لکي چونکي تو خودانئ ليپوريني، وئه‌گه‌ر تول مه نه‌بيوري ومه عه‌زاب بده‌ی، ئه‌و نه ژ بهر هندييه کو ته -حاشا- زولمه‌کا ل مه کړي، به‌لکي چونکي ئه‌م موسته‌حه‌قي وئ چه‌نديينه.

يا ره‌بي، قيجا کو ته ب ستاره‌کرنئ قه‌نجي ل مه کړي، وشه‌رما مه د ناټ عه‌بدين خو دا نه‌بري، وکو ته بېه‌نا خو ل مه فره‌هکړي وله‌ز د عه‌زابدانا مه دا نه‌کړي، وکو ته ره‌حم ب مه بري وقه‌نجي ونعمه‌تېن خو ل مه نه‌گوه‌ارتي وکه‌ره‌م ورزقي خو ژ مه نه‌قه‌تعه‌کړي، تو نعمه‌تا خو ل سه‌ر مه تمام بکه، وره‌حما خو به‌رده‌وام بکه، شکه‌ستنا مه قه‌گره، وده‌ردئ مه دهرمان بکه، و ل وئ رۆژا دريژر يا ئه‌م ل بهر ده‌ستئ ته رادوه‌ستين هه‌ژار وده‌ست قالا شه‌رما مه نه‌به، په‌ردئ ستاره‌يا خو ديسا ب سه‌ر مه دا به‌رده، وجاره‌کا دي ژ که‌ره‌ما خو قه‌نجيي ل مه بکه، تو نه ئه‌وي يئ ل قيرئ مه عه‌فوو بکه‌ی، و ل ويرئ ليښه بي.. (يا ارحم الراحمين).

(یا رب، یا فارج الهم، وکاشف الغم، یا رحمن الدنيا والآخرة ورحیمهما.. یا واحد، یا أحد، یا فرد، یا صمد، یا من لم یلد ولم یولد، ولم یکن له کفواً أحد).

یا رهیبی، پسیارا مه ژ ته پسیارا وی عهبدی ههژاره یی ههوجهیی لی دژوار بووی، وسهرین ریکان لی بهرزهبووین، هیزا وی چووی وچو د دهستان دا نهمای، ههمی دهرگهه ل بهر هاتینه گرتن، و ژ ته پیئته تر وی کهس نهمای ههوارین خو بگههینتی، وداخوازا خو بو بلند کهت، وهیثیا خو پیئته گرتدهت.. یا رهیبی، نهقه داخوازا مه ل بهر دهستی ته، وههوجهیا مه ل بهر دهرگههی ته، تو چیتر پی دزانی، چونکی تو ب حالی مه زانتری، یا رهیبی عهردی ته یی هشک بووی وتو یی دبینی.. ژ بهر کهدا خرابا دهستین مه حهیوان ومیش ومور ل عهردی وطهیر وطهوال ل عسمانی بین کهفتینه ئیازی، کانیک وجو وجوبار یین زوها بووین، کهستی چو د دهستان دا نهمایه ژ بلی کو چاقه پیتی رهحما ته بن، وهیثیدارین کهرهما ته بن، کو تو خزینین عسمانی ل بهر وان قهکهی.

یا رهیبی، ته یی گوتی وگوتنا ته یا حهقه: **﴿وَهُوَ الَّذِي يُنَزِّلُ الْغَيْثَ مِنْ بَعْدِ مَا قَنَطُوا وَيَنْشُرُ رَحْمَتَهُ وَهُوَ الْوَلِيُّ الْحَمِيدُ﴾** یا رهیبی تو د ههوارا مه وهره، بارانهکا تیر ئاف وتژی بهرکهت ب سهر عهردی خو دا ببارینه، تو ژ خزینین خو بین تژی ل عسمانی خزینین قالال عهردی تژی بکه، عهردی مه یی مری وتو یی دبینی جارهکا دی تو ب رهحما خو وی زبندی بکه، رهحما خو ل سهر مه بهلا ف بکه..

یا رهیبی، تویی خودانی کهرهمی، منهتا خو ب شینکرنا دهخل ودانی وفیقی ودهرامهتی ل سهر مه تمام بکه، ب گول وگولیلکان واری مه کهسک بکهفه، ئاخا مری ب بارانهکا ب لهزا تیر ئاف وبهرکهت

وبوش زیندی بکهڻه، تویی زیندی ژیی مری ددهی، وتویی یی مری زیندی دکهیهڻه، یا رهبی ټهو خیر و بهرهکته تا ب هسکبونا عهردی مه ژ دهست مه دهرکهفتی تو ب رهحما خۆل مه څه گه پینه، عهورین ل سهریک، یین تیرناڅ، یین بهرهکا وان عام کو عهردی مه ههمیی څه گرن، ورزقی زیده بکهن، کو بو مه بهنیره، یا رهبی بارانهکا عهردی شین بکهت، کانیکان بیهقینت، وجو و جو باران بهت، وئهرزانی ل واری بهلاڅ بکهت تو ل مه بیارینه، بارانهکا و هسا بت جو ژ بهر بچن، و بیرو پی تژی بین، وروبیرو پی بو ش بین، و خزینین څالایین عهردی پی تژی بین، و کهیفا مروڅ و حه یوان و دارو باری پی بیت. یا رهبی تو ټه ټه ساله ل سهر مه نه کهیه سالهکا هسک و زوها، ټهو عهورین ل هنداقی مه دین تو بکه عهورین رهحمی و نه که عهورین عهزابی و غهزه بی، رزقی مه ژ بهرهکته یین عهسمانی و عهردی بهرفرهه بکه، و دهرگه یین رهحما خۆل بهر نه گره.. تو ل سهر ههر تشته کی یی خودان شیانی.

یا رهبی تو ب رهحما خۆل د گهل مه بکهی نه ب کاری مه، چونکی ټه گهر تو ب کاری مه د گهل مه بکهی نه ب تنی دهرگه یین عهسمانی دی ل مه گری، بهلکی غهزه بی دی ل مه بیارینی، کهرهما ته ژور دا ب سهر مه دا دیت، و گونه یین مه ژیلهل ب نک ته څه بلند دین.. بهلی تو له زی د عهزابدانا به نیین خۆ دا ناکه یین سهر زولما وان، تو مه جالی ل بهر وان زیده څه دکه ی، دا ټهو ی خۆ تی د بهت چو هیجته نه مین.

یا رهبی تو هسکاتیا واری مه ب رهحما خۆ بیه، و کینا سنگین مه ب کهرهما خۆ نه هیله، و هند هشیاری پی بده مه کو ټه و هسا ب تشته کی څه موژیل نه بین هتا ته ژ بیو بکه یین، عهردی مه ب بارانا خۆ ټاڅ بده، و دین مه ب قیانا خۆ شین بکه، و مه زین مه ب خو شکاندنا ژ بو ته بلند بکه، و وهلاتی مه ب خو چه ماندنا ژ بو مه زینا ته سهر فراه بکه، یا

رهیبی تهوبه وغهفراندنهکا وهسا ب رزقی مه بکه کو خزینین عهسمانی پی
ل بهر مه فهبن، وئهم پی ههژی کهردهما ته ببین.

(۱۳)

ئهی خودایی قنجیی دکهت بیی داخواز ژئ بیتته کرن، و ژ باشیا خو
لیبۆرینی دکهت، وئهگهر عقوویی بدهت ژئ عهدهله ژ نک وی، هلبژارتن یا
وییه، بی مننهت قهنجیی ددهت، ویی تهعدایی دستینت، شوکرا وی
دکهت بی شوکرا وی بکهت وئوه بهری وی دایه شوکری، وجزایی باشیی
ددهته وی بی همدا وی دکهت وئوه بهری وی دایه همدی، گونههکاری
ستاره دکهت وئهگهر وی قیابا دا پهردهیی ستاری ژ سهر راکهت،
ومهردینیی د گهل (موقهصصری) دکهت وئهگهر قیابا دا بی بار کهت،
کاری وی ل سهر قهنجیی دئیتته ئافاکرن، وشیانا وی ب پیهیلانی فه یا
گردایه، ب حلم ویتنفرههیی پیشوازیی ل گونههکاری دکهت، ودهلیشهیی
ددهته وی بی زۆرداری ل خو دکهت..

یا رهیبی تویی ته دهرگههی عهفوی ل بهر عهبدین خو فهکری وناقی
وی کره دهرگههی تویی، ب شهف دهستین ته دقهکرینه دا گونههکاری
پۆژی تویه بکهن، و ب پۆژ دهستین ته دقهکرینه دا گونههکاری شهقی
تویه بکهن، قیجا هیجهتا وی دی چ بت بی قهستا ته نهکهن؟

عهبدین خو ب زندهکرنا بهایی قهنجیین وان ته طهمع کرینه،
خیرهکا وان ب دهان تو حسیب دکهی، وگونههکری ب گونههک: ﴿مَنْ
جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ مَثَلٍهَا وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَىٰ إِلَّا مِثْلَهَا﴾
وی ته بقیت تو خیرهکا وی دگههینییه هفت سهدان وپتر ژئ، دوعاکرن
وخواستنا وان ژ ته، تو بو وان حسیب دکهی عیبادهت وخیتر، ودهمی نهو
همدا دکهن سهر قهنجیهکا ته د گهل وان کری تو بو وان حسیب دکهی

باشی وقهنجی، حمد بۆ ته بت ب ههر پهیشهکا ههبت یا حمدا ته پی
بیتهکرن، وحمد بۆ ته بت ب ههر ئەزمانهکی حمدا ته پی بیتهکرن،
نعمهتا ته ل سهر مه یا ئاشکهرایه، ومنهتا ته نائیته فهشارتن، تویی یی
ژ هه ی هندئ حمدا ته بیتهکرن.

یا ره بیی حمد بۆ ته بت کو ته ئەف هه یفا پیروژ بۆ مه هلبژارتی
و ژ ناقبهرا هه می ئوممهتان ته ئەو دایه مه، وحمد بۆ ته بت کو ته
د قئ هه یقی هاریکاریا مه کری حهتا ئەم شیاین عهبدینیا ته بکهین،
ههقالینیا قئ هه یقی ب باشی بکهین، ب که یفهکا زیده فه پیشوازی لئ
بکهین، و ب دلکهکی غه مگین فه خاترخواستنی لئ بکهین، پشتی ته
-ب ئانهیا خو- ئەم کرینه ژ وان سهرکهفتی ژ قئ سهرپۆری دهر دکه قن..

ئە ی هه یفا پیروژ، هه یفا بیرهاتنن مهزن، بهارا هه ردهما وه لیین
خوئی یین چاک، سلاڤ ل ته بن ده می ب خیر و بهرکهکته فه تو ب سهر
ئوممهتی دا دئی، وسلاڤ ل ته بن ده می تو ب هاتنا خو چانتهکی
بیرهاتنن مه شه دکه ی، وه یقیان د دلین مه دا زیندی دکه ی، ومه
ب زیده کرنا عیبادهتی پتر نیژیکی ئارمانجی دکه ی، وسلاڤ ل ته بن
ده می هیشتا ته خاتر نه خواستی تو مه خه رب دکه ی، ب هاتنا خو تو
دلین مه نازک دکه ی وگونه هین مه سڤک دکه ی، و ب چوونا خو تو دلین
مه خه مبار دکه ی و بهری مه ده یلیه ل ریکا زقرینی..

سلاڤ ل ته بن، تو چهند یا درێژ بووی د چاقین به ختره شان دا، وتو
چهندا ب هه بیته بووی د دلین خودان باوه ران دا، بهری تو بیی دلین
ئاڤا داخوازا هاتنا ته دکر، وهیشتا تو نه چووی ئەو ژ وهغه را ته ب خه م
وکۆڤان بوون، سلاڤ ل ته بن چهند خرابی هه بوو ب ته ژ مه هاتبوو
دوبرکرن، وچهند باشی هه بوو ب ته گه هشتبوو مه، وچهند خیر و بهرکهکته
ته بۆ مه د گهل خو ئینا بوو! سلاڤ ل ته بن، و ل شهقا ته یا ب قه در،

شەفا ھیدایەتێ و قورئانی، ئەو شەفا ژ ھزار شەفان ب خیرتر.. خودی مە ژ تە و خیرا تە بێ بار نەکەت، و مە بکەتە ژ وان یێن ھاتنا ھیدایەت بۆ وان ل سەر ھیدایەتێ زێدەکری، نە کو تاریاتی ل سەر تاریاتیێن وان دوقات کری..

یا رەبیبی ھەمد بۆ تە بت کو تە ئەم کرینە ژ خەلکی ئێ ھەیقی، و ھەمد بۆ تە بت کو تە تەو فیقا مە تێدا دای بۆ کرنا عیبادەتێ تە، ھیقیا مە ژ تە ئەو تە تو ب کەرەما خو تێدا ل مە ببۆری، و ل مە نەگری ئەگەر ھات و مە تەخسیریەک یان کیماسیەک تێدا کریت، مە ژ ئێ ھەیقی دەربێخە پاقر ژ گونەھان، چو تشت ل بەر تە یێ ب زەحمەت نینە، تو تیرا وی ھەیبی یێ خو بەیلتە ب ھیقیا تە ئە، و دەبەرسقا وی بچی یێ ھەوارێن خو بگەھینتە تە.

(۱۴)

(یا اللہ) ئەی خودایێ تشتەک نە ل عەردی ونە ل عەسمانی ل بەر وی بەرزە نابت، و ما چاوا دێ ئەو تشت ل بەر تە بەرزە بت یێ تە ئافراندی؟ یان چاوا تە ئاگەھ ژ وی نامینت یێ تە چیکری؟ یان چاوا ئەو دێ ژ دەست تە دەرکەفت یێ ئەگەر تو رزقی وی نەدەوی ئەو نەشیت بژیت؟

پاکی و بلندی بۆ تە بت، یێ ژ ھەمیان پتر تە بنیاست دێ پتر ژ تە ترست، و یێ پتر ژ تە بترست دێ پتر طاعەتێ تە کەت، و یێ ژ ھەمیان بێ بہاتر ل نک تە ئەو یێ تو رزقی ددەیی و ئەو عەبدینیا ئیککی دی ژیلی تە دکەت.. مەزنی یا تەییە، شرکا موشرکان و درەوا درەوینان چویێ ژ سولطانێ تە کیم ناکەت، و ئەوی ب قەدەرا تە رازی نەبت نەشیت

ئەمرى تە قەگەرېنت، وئەوى باوەرىي ب تە ئەئىنت نەشىت ژ دەست تە
دەرکەفت يان ژ تە خلاس ببت.

يا رهبي پاکی وپيروزی بو تە بت، هەر قەنجیهکا سپیدی يان ئیشاری
گەهشتبته من ژ تەیه، وەر باشیهک ب سەر من دا هاتبت ژ کەرەما
تەیه، هەر خیرهکا من کر بت ژ تەوفیقا تەیه، وەر گونەهەکا من کر بت
ژ نەفسا من وشەیتانیه، ئەز ئەترافی بو تە ب گونەهین خو دکەم، چوونا
من زیده ب ناڤ گونەهەي قە ئەزى ستوخوار کریم بەرانبەر تە، وکارى منى
خراب ئەزى تېبریم، هەوايى نەفسى وشەهوەتان ئەزى ژ خیرى بى بار
کریم، داخوآزا من ژ تە داخوآزا وی کەسیه یى نەفسەکا غافل هەى، ژ بەر
وان زیده قەنجیپین تە د گەل کرین، یى دلەکى موژیل هەى ژ بەر وان
هیثیپین بەرفرههین وی هەین، ویى کیم هزرى د وی پاشەرۆژى دا دکەت
يا ئەو دى گەهتى.. داخوآزا من ژ رەنگى داخوآزا وی کەسیه یى هەوايى
نەفسى ئەو د سەر دا برى، وڤيانا دنیاىى دلئى وی گرتى، ودلچوونان ئەو
ژ بېر قەکرى حەتا سېبەرا ئەجەلئى هاتیه هنداقى سەرى، ژ رەنگى داخوآزا
وی کەسى یى گونەهین وی زیده بووین، وچو رى ل بەر نەماین ژبلى
هندى کو قەستا دەرگەهەي تە بکەت وداخوآزا رزگار بوونى ژ تە بکەت..

يا رهبيى تو ب ناڤى خو یى مەزنتەر کەى، ئەوى ئەگەر کەسەک
داخوآزى پى ژ تە بکەت تو داخوآزا وی بو ب جە دئینى، وپسپارەکى پى
ژ تە بکەت تو د بەرسقا وی دئى، وتو ب مەزنیا وەجەئى خو یى شەریف
کەى، ئەوى نە فەنا ژئى دگرت ونەگوهورپین، تو هند ترسى بکە د دلین مە
دا کو ئەم پى ژ بى ئەمریا تە بئینه پاراستن، و دنیا د چاڤین مە دا بى
بها ببت.. رەڤینا مە ژ تە بو نک تەیه، وخواپاراستنا مە ژ غەزەبا تە هەر
ب رەحما تەیه، دوایا مە ژ تەیه، وپاوەریا مە ب تەیه، وھیثیا مە
تەیه، توبى خودانى عەرد وەمسانان.

یا ره‌ببی.. گونده‌یین من ئەزئی بی ئەزمان کریم، وچو هیجەت بو من نه‌هتلاینه، ئەزم ئیخسیری خرابه کریارین خو، گریدایی خرابیان، یی هەردەم ل توپا خو لیقه دبت و ل گونده‌یی دزقوت، یی پیکا خو بەزەکری، من یی خو ئیخستیە کراسی گونده‌کارین شەرمزار، یین بستە ل سەر بی ئەمریا تە، وپشت راست ژ گەفا تە..

یا ره‌ببی ره‌حمی ب مه بیه دەمی ئەم دتەحسین و دکەفین، ب حلما خو جەهلا مه قەگرە، و ب قەنجیا خو خرابیا مه ژئی بیه، مه نه ژ بەر هندی بی ئەمریا تە کره کو دئی ژ تە خلاس بین یان ل تە ئیینه قەشارتن، ئەقی ئەمری مه ل بەر چاقین یی ئاشکەرایه، ومەصیری مه د دەستین دایه، ئەم ئعترافی ب قەنجیا تە ل سەر خو دکەین، و ئعترافی ب گونده‌ها خو د گەل تە دکەین، مه بوو جزادانی خو تەسلیمی تە کره، قیجا ئەگەر تو مه عقوبه بدهی مه چو هیجەت نابن، بەلی هیقییا مه ب هندی کو تو دئی ل مه بووری وره‌حمی ب لاوازا مه بهی گەلەک مەزنتره..

یا ره‌ببی ره‌حمی ب مه بیه دەمی شوینواری مه ژ دنیا یی قەتە دبت، وناقئی ژ دەفتەرا خەلکی دئیتە دەر وئەو مه ژ بیر دکەن.. ره‌حمی ب مه بیه دەمی ئەم د قەبری دا دمینینه ب تنی د گەل عەمەلی خو، دەمی پەنگی پرویی مه دئیتە گوهارتن، لەش دحەلییت، وگەه وئەوصال ل بن ئاخێ پرت پرت دبن، وسەرەدان ژ مه دئینه برین، و خوشتقی پشت ددەنه مه، ونەما ئیدی خو کتلیین مه ژئ کەسەک بنیاست.. صەبرا مه ب ره‌حما خو بینه، ودلی مه ب بەحەشتا خو خوش بکە.

یا ره‌ببی ل رۆژا حەشر ونەشری تو ره‌حما خو ب مه دا بینه، مه بده د گەل ئەولیائین خو، مه پاقر بکە ژ گونده‌هان، چو حەقان نه‌ئیخه د

ستویّ مه دا کو ئه م پیّ بیینه گریدان، چاقین مه ب دیتنا وهجهیّ خو
یی شهریف روهن بکه، ودلی مه ب ههقالینیا پیغه مبهریّ خو -سلاف لی
بن- شاد بکه.

یا ره بیی ئه فه داخوازا مه یه، وئه فه دو عایا مه یه، مه -وه کی ته
ئه مری کری- ئه و دانا بهر دهستی ته، وهیثیا مه ئه وه تو وی بو مه ب
جه- بینی وه کی ته سۆز پیّ دایه مه: ﴿ وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ
إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ ﴾.

وصلی الله وسلم علی سیدنا محمد، وعلی آله، و صحبه، و التابعین
لهم بإحسان إلی یوم الدین.. و آخر دعوانا أن الحمد لله رب العالمین.

خودای من

خودای من...

دەرمانی دورد و برینا، ئەوی خودانی بی دەلیلا... چیکەری وی پارچا
قیان خیشەتا خوڵ بەیابانا وی ئەدەدەت، دەهیلینکی دا دچیتە لیسە،
دبیتە باوەریەکا شرین.. ئەوی پارچا دبێژنی: دل!

بلندکەری ئەفەری رۆژا گەشا بلند، ئەفەری هەیفە خەون و خەو وی
دەنگییە ل هنداخی جیہانا مە بەلاف دکەت، هەر تشتەکی ب شیانا بی
توخیب تە دای، هەر تشتەکی ب ئەمری تە مای:

هەر یەک ب تەماشاکەھی حوسنا تە ژ هەر جا

تەشبیبی نگاران ب جەمالا تە دناز

ئەفە چیاپیت هۆ سەر بلند، ئەفە زناپیت سەخت و ئاسی، عەسمانی
شین، خودان عەور، دەریا هندی چاڤ قەترە کەت یا بەرفرەه، عەردی
بوویە پیشانگەها جوانیی، سرشت پینکەه، پەنجەرەکە، خودان عەقل..
خودان هەست و دلپیت نازک.. تیدا جوان تە دبینن.

خودانی پیروژە ناڤا، سالتۆخەتیت پاک و بلند... مە باوەره هەر
دلەکی ب قیان تە زیندی بیتن، هەر چاڤەکی ژ دویراتییی، ژ بی
هۆشییی، تاری ب سەر دا نەهاتبیتن، ل هەمی گاف و هەمی دەما،
جانیا تە.. شوین دەستی هیز و شیان تە یا موکم، مەیزە دکەن.

خودايي من...

ئهف درهخت وداريت بلند، کوليلک وشاليل وئهلند، گازيکهرن، ب زمان حالئ خوئ دبيتئن: پاک وپيروژ بت خودايئ شهف وروژان. ئاوزهکا دلغهکهره، دخوازيت بلند ئهم سهح بکهين، باش بزائين: ئهف جيهانه ههمئ تیکدا بو ئيانئ پهستگههه، ني ههر ئهو يئ د ناف دا کهچه يئ دلئ خو بو ئهئينا خودايئ خو ئههکري، يئ سهري خو بو مهزناتيا خودئ نهچهماندي.

ههر جارهکا داقيت روژئ، روژا ئهئينيا ههروههر، تين دا دلئ.. ژ خهوا نهزائينئ راکر، هزر دکهت: ههر تايهکئ د گولزارا قئ ژينئ دا، بلبلهکئ ئاواز شرين ل هنداقئ وي بخوينت، دهستهکه ئهو رابهري ته يئ هاتيبه بلندکرن، قهلهندهره، يئ دلوقانيئ ههردهم ژ ته دخوازيتن..

خودايئ من.. رهحما تهيه ئهو چرايئ تاري شهقا قهدرهقينت، رهحما تهيه توئئ ئوميد وهيشيا د نيشا دلئ مه دا دچينت، ژ وئ قهنجيئ ئهفي دلئ زربار نهکه.. تونه ئهوي يئ ههژار ويئ رتيهک وگونههکارهکئ وهکئ من، بي مراد بيته زفراندن ژ بهر دهرگههئ ته يئ بلند!

خودايي من...

کههرهکار وعطا بهخشين، دهمئ ههيشا چارده شهفي تيشکيت خو بيت زيرين د ناف پرچا شهفي دا بهرددهت، دهري دلئ ترس وقيانا ته تيدا بو روژناهيئ قهديت... موناجات وههوار ههوار هنگي پتر ب تام دکهقيت، ژين ديته گاقهکا کورت، جوانئ ل بهر دلئ ديته ئهو هيئينئ ژين بي دمههيت.

خودايئ من.. ههر ديمهکئ وهکئ ديمئ ههيشا بلند، جوانيئ چهنگئ خو ب سهر دا بريه خوار، بهريههکه ژ دهفتهرا راستيا شرين، نيشانهکه کو ئهف ريزه د خودايينه، لهوا ههردهم بي باوهريت خودئ نهناس، پاقربيئ

د جوانیئی نائینه دهر! ئه زانینا هسک وزوها یا کو ههردهم ئه و پئ
دخورن وهکی وی تیرکی زترانه ئه وئ ههژار بو خو دبیت، نه ب هشیاری
بهلکی د خهونا شهقی دا، یا د گاشی دا.. بهری ههلاتنا سپیدی
قه دره فیتن!!

ئه ههژاری خو ب وان زترا پشت راست دکهت، ئه زانایئ خو
ب زانینا هسک وزوها، یا بی جوانی و باوهری، گهرم دکهت، دو قه له من
قه پتر و ان نه زانینه، دیناتی ژئ قه دپه شیتن!
خودایئ من...

شیانا ته، زانین ومهردینیا ته، ئه ف هه بونا بوویه نه خشی شوین
دهستی ته، نیشانه که زیده یا هویر و بهرچاقه، وی دگه هینت: کو ههژاری
ئه وه مروث ته نه نیاسیت، خیزانیا دلی ئه وه ژ قینا ته یئ قالا بیت،
ئه ی دوختوری دهردی مهزن، دهردی بی فامیا گران.

ئه ی دلی من: باوه نه که بی باوه رهک قه نه جیخواز بت، دا که قهرهک
بو ههژارا یان بی رپیا رۆندکه کا راست ودورست ژ چاقت خو بباربنت،
گهر جاره کی که سه کی ب قی رهنگی ته دیت، باش بزانه ئه و دخوازت بی
باوه ریا خو موڤر بکهت، باش بزانه ئه و دخوازت بیژت: وهرن، ئه زم
دلوقانئ مهزن! یئ کو کارئ خودئ دکهت!! ئه و دخوازت بی باوه ریی
د گهل وی پاری بو ههژاری بکه ته باوه ربه کا پیروژ.

خودایئ من...

ئه ف نه مان ومرنا ههردهم ئه م دینین، ئاقابونا رۆژا ژینی، گازیه که
ژ خودان دلا دخوازت ههردهم دو عابیت بن، بکه نه ههوار:

تو هه بی من له و د دنی به گلهر ومیرم

زتر و مال گهر ژ نه دیرم، ته ددیرم، نه فه قیرم

خودایى من: هەر جاره‌کا جوانییا سه‌رڤه سه‌رڤه، تیڤلّی سه‌رڤه،
 د ئه‌ڤینگه‌ها مرۆڤی دا بته ئارمانجا ئیکانه، هەر جاره‌کا گرنژین وقه‌سا
 نه ژ دل، چاڤیت مرۆڤی خاپاندن، دل دئ چته ریکا نه رئ، دئ خو بینت
 یی که تیه ناڤ پیلیت بی فامییا به‌رئ، ژ دهر د وبرین وکه‌سه‌را دئ بیته
 کۆم وتلوڤه.. گهر نه زڤرت بو رتیا ته، نه بیژیتن: تویی من شافییی
 دهردا.. دئ هەر مینت حیبه‌تی وسه‌ودا سه‌ر ویی رئ به‌رزه.

خودایى من...

هەر جاره‌کا ئه‌لنده‌کا نوی گه‌ش بکه‌ت، یان ژى پشتی ئیڤار زهرکی
 تارى شه‌ڤه‌ک بیت ره‌ش بکه‌ت، ئەم گونە‌هه‌کار ده‌ستیت قالا ژ هەر
 تشته‌کی، بیت پر ئومید کو بی مراد که‌س ژ به‌ر ده‌گه‌هئ ته نائیت
 زڤراندن، هه‌وار دکه‌ین:

خودایى باشناقین بلند.. ئەى خودایى ب تنى خودا، مه باوه‌ربه‌ک
 موکم هه‌یه خودا تویی، ئەم ئەڤ بیزار، به‌نیییت ته‌ینه، دگونه‌هه‌کارین، گهر
 تو نه‌بی که‌سه‌ک نینه هه‌وار که‌ینئ، گهر تو نه‌بی که‌سه‌ک نینه برینا مه
 ده‌رمان بکه‌ت، گهر تو نه‌بی دئ به‌رزه بین.

خودایى من:

هەر که‌سئ قه‌سته‌ک د دل دئ قه‌ستئ ده‌رگه‌هئ ته کت
 (یئ مراده‌ک کو هه‌بت) دئ هەر رجاکاری ته‌بی

خودایى من...

بو خاترا وئ باوه‌ریا کو مه ب ته هه‌ی، بو خاترا دلۆقانی وپه‌حما
 مه‌زن یا کو ته هه‌ی، ملله‌تی مه یئ ژ ته پیشه‌ خودانه‌ک نه‌ی، د گهل دا
 هه‌می موسلمانا، ژ به‌رزه‌بوونئ، ژ سه‌رداچوونئ، ژ گرانییی وه‌شکاتییی،
 ژ هەر گرفتاریه‌کا هه‌بت، پپارێزه.

خودايی من: گونہہکارین، دہفتہرہکا تڑی خرابی مہ یا ہہی، ٹہشان
لہشیت لہغہر -خودا- تو ب ٹاگری دۆژہہا خو نہسوژینہ.. راستہ
گونہہکارین گہلہک، بہلی پرحما تہ ژ گونہہیت مہ مہسترہ.. راستہ
گونہہکارین گہلہک، بہلی کاری تہ ہہر ٹہوہ پرحمی ب گونہہکارا
بہی.

خودايی من..

ٹہگہر دئی من دہریخی قہ، جہ ما ٹہز دئی پرقم کیشہ؟ نہ من حالہ،
نہ من شیشہ، نہ من صہبرہ ونہ تہسکینہ...

خودايی من: زہنگین تویی، فہقیری دہرگہہی تہمہ، خودان تویی،
دہلیل وپتہری یا حہق.. گہر تو نہبی ہہمی دہما سہرگہشتہمہ، پری
بہرزہمہ.. مہ ئازاکہ، ل بن ئالایی حہبیی خو تو مہ ژ قہبری تازہ
پراکہ..

خودايی من..

ٹہگہر بیژی: تو نہژ پرنگی.. چو جہ نینن ژ بہر تہنگی، ل ہیشیا وی
حہتا کہنگی، مہ ئاخ وداخ ونالینہ؟!
ٹہگہر پرحما تہ یا کیمہ، ٹہزی بی مال وبی پیمہ، فہقیری بہر دہری
کیمہ؟ چو کس وک من نہبرسینہ.

ٹہگہر بیژی پرحیم نینم! ب قی ناچی تہ ناخوینم، رحہت دئی ل
جہنہمی روینم، مہ پاکی ب جہنہتی نینہ!
بہلی.. حاشا، بہلی حاشا تو ٹہو نینی د گہل من کہرہکی بینی،
یہقین دئی ہہر مہ غہفرینی، ہہرؤ سہد جار مہ ٹامینہ.. ہہرؤ سہد جار
مہ ٹامینہ.

خودايی من.. ہہر جارہکا پۆژہکا نوی سہری ہلدہت، شہقہکا دی
ژ ئیخسیرییی وئیکاتییی رزگار دکہت، دلی ژ خووی ہشیار دکہت،

هیدی هیدی د گهل هاتنا گهرمه تیرۆژکیت پۆژا نوی یا هیتر ساڤا تاما
غهربیعی سەح دکەت، قی گۆتئی ئەو دبیژتە خو:

رابعه، رابعه، ئیقارە ل تە هیشتا هەڤالا ل بەتەنی تو نەهیتلای، رابعه،
رابعه بلا غەربیی تە بەس بت، غافل نەبە، قیانا قی خاپینۆکی هەرۆ
ب سەدا یا بن ئاخ دکەت، سەحکی چەوا یا ریککی بۆ پائیزا بەلگ وەربن
قەدکەت!

رابعه سەحکی: نە پەلچەم مان نە سونبول مان، نە پەیحان ونە سۆر
گول مان، نە هەڤرئ مان، نەهەڤدل مان، تنی حەیف من ژ وان خارە..
رابعه بیژە: ئەی خودایی هەدارا مە ڤان غەربیا ب رەحما تە تی، هەوار
هەوار... پشستەڤانی بی خودانا، دەرمانی ڤان دەرد وژانا: ئەزئ ئیرۆ
زەعیف حالم، دنالم ئەز ژ بەر تایی، گونەهکار وپەشیمانم، پەرشانم
ل دنیاوی!

خودایی من...

غەربیم ئەز حەیبیی تو، نەخۆشم ئەز تەیبیی تو، چرا تول من
نەڤەمرینە.. خودایی من پۆژا تەنگاڤییا مەزن، مرنا گران، ب سەر گیانی
مە دا دئیتن، ئەزمانی مە پەهوان بکە؛ دا ب ناڤی تە بیت وچت..
پۆژا هەوار وەهی هەیی، ئەوی پۆژا بۆ بەر رەحما تە کۆم دبین، پۆژا نە
مال، ونە عەیال بۆ خودانی مفای نەدەن.. ب دیتنا خو مە شاد بکە.

پۆژا هەندەک روی سپی دبن، وەندەک ژێ وەکی سیلا ل سەر کوچکی
سیاه دبن، پیغەمبەری ل مە بکە خودان، بی بار نەکە مە ژ مەهدەرا وی
یا مەزن، مە بیخە ژێر ئالایی وی.. تول بەحەشتا خو یا بەربن مە
د گهل چاک و موسلمانا بکە میڤان... بکە خودان.

خودايي من..

مه عومر بي فايده بوړاند، ههچي نه قهنجييا ههبت، مه دل نه قرو پي تږي کر، مه ژي فوراند، لهو مه ههواره ئه ي خودا: مه بي دل وئينصاف نهکهي، دهردي گران، دهردي دويراتييا ژ ته، تو مه توبشي داڅا نهکهي، گهل ووار وهلاتي مه، ههر وهلاتي تو ناس کربي، سهري خو بو ته چهماندي، پژگار بکه، ئهم غهريبين هه دار توبي.

خودايي من: مه سوي ههوار، ژ گرانيي، ژ ههژاريي، ژ هه مي ئيشا، پاراستنا مه دي ب ته بت، فهقيرييا مه يا زوره، رجاکارين کو ههژاريت ديني نه بين، فيانا قي ژينا بهروخت دلي مه دهسته سهر نهکته.

خودايي من..

تو قهنجيي د گهل مه بکه؛ دا ئهم بشيپين ههردهم عهبدينا ته بکهين.. قهناعه تي هند بده مه کو ب قهدهرا ته پازي بين، مه داخوازه: شيان ل سهر گوهداريي، هيژي بو کرنا تاعه تي، سهبرال سهر پازي بوني، د دلي مه دا ب رهحما خو - ئه ي خودان رهحمي ژ ههر ئيکي دلوقانتر - پهيدا بکه..

خودايي من: گهر روژهکي خوشييه کا دنيا نرم، ئه ز عهبدي ته ژ بي رقه کرم، تو - ئه ي خودا - من ژ بير نهکه! گهر روژهکي په رتالهکي دنيا نرم، دل ب لايي خو قه کيشا، تو قهنجييا هه شپاريوني ههر زوي بدی.

خودايي من: گهر روژهکي ئاتافه کا شهف وروژا ئهم گراندین، هه دارا مه ب هندي بينه، بيين روڼدکا ل بهر ده رگه هي ته ببارينين.. ئه ي خودايي فيان هافيتييه دلا، گهرمه روڼدک داينه چاڅا!

خودايي من: شوکرا چ قهنجييا ته ئه ز دي شيم بکه م؟ کو ته هند هي ز دايه بشيم سهبرال سهر به لا بکه م؟ يان ژي ده مي سه بري دکه م تاما

نيزيكيا ته سه حڪم؟ وه ههست بڪهم خوشى ئه وه: بهلا بيتن ههوار
بڪهم؟ تهنگاڻى من فيرى زڦرينى بڪه تن؛ دا بهرى من نه مينته
ل چ ده رگه ها، ب تنى دلى من بهنده يى فينا ته بت، چاقه پريى رحما
ته بت؟

خودايى من...

ل وي شهفا رهشا دريژ.. ده ملى دلى منى شكهستى، هاتى قهستا
ده رازينكا دلوقانيبا ته كرى، من وه سه حكر: ده رگه هى خوشيى ل بهر
قه بو.. نه ما شكهستى! رو ناهييهك هاته نيئى، گه شاتى دا، هيقييه كا
گه لك مهزن د نيئى دا هاته چاندى، هه ر وي گاڻى شينبوو... شينبوو،
وهاته بهرى.

خودايى من گه دايى ئي حسانا ته مه، ژ هه ر نه خوشييه كا هه بيت،
تهنگاڻيه كى، ره فينا من بو بهر سها رحما ته يه، ئه زم بي پى، ل بهر
ده رگه هى مه ردينيبا ته -ئى خودا- هه ميشه دى جهى دانم. ئه گه ر خه لك
من ده ربكه ن دى قهستا ده رگه هى رحما ته كه م خودا، به لى ئه گه ر تو
ل من نه هاتيبه ره حمى، ژ ده رگه هى خو ته ده ركرم... دى كيئه چم؟
ههوارا من دى كى بيتن، ئى خودايى رحما ته خر تشت قه گرتين؟

خودايى من...

چاوا چاڦرتيى قهنجيبا ته ئه ز نه بم، وتو ئه وي يى روژه كى ژ سه ر
سفا قهنجيبا خو ته گونه كاره كى وهك من نه كربه ده ر؟ چاوا هيقيدارى
رحما ته ئه ز نه بم، وجاره كى ته فيه بارانا رحما خو ته ژ هنداقى ژيبى
من قهت رانه وه ستانديه خودا؟ چاوا چاڦى من ل ده رگه هى دانى نه بت،
وته هه رده م ئه زى فيرى دانى كريم، ل بن سيبه را قهنجيبىت خو ته ئه زى
دايم ورا كرىم؟

خودايی من: پاراستنا من هرددم دئی ب رهحما ته بت، ئەو رهحما کو تهف ههههونا من فهگرتی.. پاراستنا من ب تهیه، کو بکهقمه دافیت خرنافهکا مهزن، یان ژی فهدایهکا وهسا کو ئەز نهشیم خۆ ل بهر بگرم، سهبرئ ل سهه نهخوشییا وی بکیشم.

خودايی من..

پسیارا ته ژ من کرن، من گوته وان: ههه جارهاکا ههوه ب دورستی خۆ ناسی، دئی وی بینن! گوته من: باشه ب چ ئەو تیتته دیتن؟ من گوته وان: ب دلی ب دلی! ههه کهسئ بوو خودان دلهاک، بلقیت.. بهرثیت، بئیشیت.. بگریت، دنیا ب ههمی خۆشیا خۆفه، شوین تبههکئ تیدا بوو خۆ جه نهگریت.. هنگی ئەوی خودئ ناسی! هنگی دلی وی ب فیانا وی یا پیروژ دئی لثیتن، ههمی دهه دئی فهژیتن.

خودايی من: ئەی خودانئ بی دهلیلا، ئەی چیکههئ سپیدههیا ژ تاری شهفا، دهههینههئ بهارا ساخ ژ پایزا ههشک ومری، داهینههئ شاهی وکهیف وخۆشیا، ژ جهرگئ تهنگافی وخهها.. چاوا ئەز بی هیثی ببه وههه خودايی من تو بی؟ چاوا هیثی دلی فرهه نهکهت خودا، پشته ئومیدا من تویی؟

خودايی من..

هیثی وئومید... تشتهکه ئەز ههرو د خوینم ل سهه بهلگیت بهارا گهش، تشتهکه ئەز ههرو دبینم د گهل بایئ سحارا تیت، تشتهکه ئەز ههرو دچینم.. ل نیقا دلی تیتته بهری، باوهری پیقه شین دبت کو دئی میقانئ بهههشتا ته به خودا.

خودايی من: پسیارا من، پسیارا وی ههژارییه یئ چو ری ل بهر سنگی نهمین، بارهک ههبت ژ ههمی رهنگیت گونهها یئ تژی کری... پشته ههیامهکئ ئەو چووی، دایه ریکئ، زانی نهشیتته فی باری، ل دور

خۆ زڤرى، ژ ته پيشه تر كه سهك نه ديت ههوار كه تى، بو مه زنيا ته خو
چه ماند، زانى گونه ژ بىر توبى، پسپارا خو ئينا بهر ده رگه هى ره حما ته
يا مه زن... ره حمى پى به.

خودايى من..

كه ره مكار وعه تا به خشين، نه بابه تى ره حما ته يه منى هه ژار تو بى
هيقى ژ بهر ده رگه هى فه گه پىنى، ته يى گو تى - وگو تئا ته هه ر راستيه -:
دوعا ژ من بكهن، ئەز دى دهه وارا هه وه ئيم.

ئەى خودايى مه هه رده مى ههوار توبى، ناف و زكرى ته يى شربن
ساخكر ل من دلئ مرى، بوو ئەو كليل يا ده رگه هى راستيى ل بهر مه
فه كرى، بوو ئەو چرا يى تارىيا ژينا نرم ل بهر چاڤا روهنكرى.. بلندكرى!

خودايى من: قى دنيايى - وهكى نه هنگى يونسى - دلئ مه يى
داگيركرى، د ناف تارىيا خو يا مه زن دا يى پىچاى ويى برى، هيقىيا مه
ڤىجا توبى، كو دارا ره حمى ل هنداقى مه شين بكه ي، مه ژ نه هنگى
دنئ ل ده ربا ئەقى ژينئ رزگار بكه ي، ههوار توبى.

خودايڻ من . .

خودايڻ من . .

ب رهحما خو، يا ڪو ههر تشتهڪ ڦهگرتي،
ب هيڙا خو يا هه مي تشت بيزارڪرين،
ههر تشتهڪي خو ٻو چهماندي وههوجه بووي..
ب جهبهرووتا خو يا تو پي شيايه هه مي تشتان،
ب عزهتا خو يا چو تشتهڪ خو ل بهرانبهه وي نهگرت..

خودايڻ من . .

ب مهزنيا خو يا تشت هه مي تڙي ڪرين..
سولطاني خو پي ب سهه هه مي تشتان كهفتي،
ب وهجهي باقي پشتي فهنابوونا چي تشتهڪي هه پي،
ب ناڦين خو پين ڪو ههر تشتهڪي هه بت تڙي ڪري،
ب علمي خو پي ڏورگرتي ل ههر تشتهڪي،
ب نوورا وهجهي خو پي ڪو ههر تشتهڪي هه گهشڪري..

خودايڻ من . .

ئه ي ڀونا هي، پاڪي پيرور،
ئيڪي ئيڪان.. دويماهي دويماهيان،
وان گونههين پهردئ ستاره پي رادڪهن ڙي ببه بو من،
وان گونههين غهزه ب بارين ڙي ببه بو من،
وان گونههين نعمهت هلين ڙي ببه بو من،

خوداییت من..

وان گونیهیتن دوعاییتن من حهسس دکهن ژئی ببه بو من،
وان گونیهیتن بهلاییت ب سهر من دا تینن ژئی ببه بو من،
وان گونیهیتن هیقی د گهل دا دئینه برین ژئی ببه بو من،
چی خهله تیییا من کربت، ههر گونیهها ب نک فه چووبم،
تو ب رهحما خو ژئی ببه بو من.

خوداییت من..

ب زکری ته، ئەز خو نیزیکی ته دکهم،
بو نک ته ئەز ته دکهمه مههدەر بو خو، داخوازا من ژ ته ئەوه
ب رهحما خو تو من نیزیکی خو بکهی،
هاری من بکهی شوکرا ته بکهم، زکری ته بکهم،

خوداییت من..

پسیارا من پسیارا عهبدی ب ترسه، یی شکهستیه،
کول بپوری، رهحمی پی ببهی، رازی بکهی ب قسمهتا ته دایه
وی، قانع بکهی، ل ههر حالهکی (تهواضع) بارا وی بتن.
پسیارا من ژ رهنگی پسیارا وییه یی فهقیرییا وی زیده بووی،
ل تهنگاچی ههوجهی ته بووی، ئومیدهکا مهزن وی هه
ب قهنجیا ل نک ته ههی.. خوداییت من.

خوداییت من..

مهزن بوویه سولطانی ته.. بلند بوویه مهکانی ته،
مهکرا ته یا فهشارتیه.. یی ئاشکهراهه کاری ته،
قههرا ته سهرفههاتیه.. قودرهتا ته یا چووبیه،
ژ دهسههلاتا ته کهس رهقهک نینه..

غەففارەكى بۆ گونەھيىن خۆ ژبلى تە ئەز نابىنم، كەسەك نىنە
كرىتییىن من قەشپىرت، تىشتەكى ژ كارى خرابى من بگوھۆپرت،
ژبلى تە ئەى خودايى حەق.

خودايى من..

حەمد ھەمى بۆ تە بتن، پاكى پىرۆز،
من زۆردارى ل نەفسا خۆ كر، ژ جەھلى ئەز يى بىستە بووم،
منەتا تە بەرى نوکە د گەل من كرى،
دلئى خۆ من پى خۆش كر.. وكەيف پى ئىنا،
چەند كرىتى من ھەبوون وتە قەشارتن،
چەند بەلا تە ژ من دورىر كرن، ھلنگفتن تە قەگرتن،
چەند نەخۆشى تە پالدان، وناف و دەنگىن ئەز نە ژ ھەژى تە دانە
من..

خودايى من..

بەلايا من يا مەزن بووى، حالئى خراب ھەمى پى يى ل بەر من
گرتىن،
كرىارىن من.. من ناگەھىننە ئارمانجى،
قەيد وزنچىرا دەست وپى ل من گرتىنە،
درپۆزە ھىقى ناھىلن ئەز بگەھم مەنفعەتتى،
دنيايى ئەز يى خاپاندىم ب غورورا خۆ،
ونەفسا من ب خىانەتتى.

خودايى من..

تو ب عزەتا خۆ كەى خودا،
كارى منى خراب نەكە سەبەب دوعا من نەئىتتە قەبولىكرن،

ب سررا من یا قهشارتی وتو پیّ دزانی، خودا شهرما من نه به
تو.. ژ بهر وان خرابه کربارین من کربن وتو پیّ دزانی، نه زانین و
ب ناقه چوونا منا درپژ، شه هوهت وغه فله تا زیده، لهزی
د عقوبه دانا من دا تو نه که.

خودایی من..

تو ب عززه تا خوّ که ی هه ردهم ره حمی ب حالی من ببه، و
د هه می کاران دا دلوقانیی من ببه،
ژ ته پیقه تر -خودایی من- نه ز دی ژ کئی پسیار بکه م نه خوشییا
من پراکه تن؟ ب چاقئی ره حمی سه ح که ته من؟
خودانی من، ته حوکه مک سهر من نقیسی من دو یچوونا نه فسا
خوّ کر، من ژ خاپاندنا نه یاری قهت وقهت خوّ نه دا پاش، ب وی
تشتی نه ز چه ژئی دکم نه ز خراندم، دسه ردا برم، وقه زایا ته.. ب
وی چه ندی نه و دلخوّش کر، چه تا هنده ک توخویبیین خوّ من
به زانندن، موخاله فا هنده ک فرمانیین ته من کر..

خودایی من..

د ههر حالی دا حهدا ته ل سهر من واجبه، من چو هیججهت نینن
ژ بوّ تشتی قه زایا ته ل سهر من پیّ گه ربای، حوکه می ته نه ز پیّ
جهرباندم وگرتیم..

پشتی ته خسیری وزولما من ل خوّ کری،
نه زئی هاتیم عوزری دخوازم، په شیمانی شکه ستمه نه ز،
من باره کئی گرانی هه ی، هیثییا من نه وه تو من بغه فرینی.

خودایی من..

ژ وی کاری من کری و.. ئعترافی نه ز پیّ دکم،
جهه کی بوّ ره قینا خوّ نه ز نابینم،

رېښه ک من نینه قهست که مې ژ بلی کو تو قې عوزرا من قه بویل
بکه ی، من داخلی ره ما خو یا فره ه بکه ی،
خودا قېجا تو عوزرا من قه بویل بکه، ره حمې ببه ب حالی من،
من ئازا که ژ وئ قهیدا ئەز گرتیم وره حمې ب له غه ریا من ببه،
ب قې چه رمې نازک وهه ستي زراف،
ئە ی خودايې ته ئەز دایم و ب خودانکریم، من ببه خشه که ره ما
خو.

خودايې من..

ئەری ما دئ من عه زاب ده ی ب ئاگری خو،
پشتی من باوهری ب ته وحیدا ته ئینای؟
پشتی دلې من تو نیاسی ئە ی خودا؟
پشتی ئە زمانې من ب ناقې ته گه ریا ی؟
قېانا ته که تیه دلې؟
پشتی کو من ب راستی ئعتراف کری خودان تویی؟
حاشا تو ژ هندی مه ستری، که ریمتری وی به رزه که ی یې ته
ب ره م و که ره ما خو ب خودانکری،
یان وی دویر که ی یې ته نئزیککی خو کری،
ده ربه دهر که ی یې ته هواندی و ب نک خو قه بری..
یان ته سلیمی به لایې بکه ی یې ته پاراستی وره ما خو یې بری.

خودايې من..

ئەوان دیمین پۆ مه زنیا ته چه میاین وسوجه بری،
ئە زمانین شوکرا ته کری.. ب ته وحیدا ته گه ریا ی، و
ئەوان دلین ئعتراف ب خوداینیا ته کری، و
ئەوان سنگین تو نیاسی، وخوشووع کری،

وان پیین کو ب کہیفا خو قہستا جہین پہرستنا تہ کری، و
ب خوشکاندن قہ غہفراندنا گونہہان ژ تہ داخواز کری..
ما ٹاگری دی ب وان ئیخی؟
ہزرا مہ ژ تہ قہت ئہو نینہ، ونہ وہسا بہحسے فہضلی تہ بو مہ
ہاتیبہ کرن ئہی خودایی خودان کہرہم..
خودایی من..